

MHe 128A93

การพัฒนาพฤติกรรมกลุ่มโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ด้วยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางใย

นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

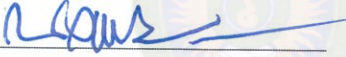

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT
เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย

ผู้วิจัย : นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศึกษา

ว่าที่ร้อยโท
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชัย จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม)

ว่าที่ร้อยตรี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา สุขกระเดื่อง)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว)

กรรมการ

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย

ผู้วิจัย : นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว

ปีการศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย (2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรปรายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบันทึกอนุทินของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=25.75$, S.D. = 2.22) คิดเป็นร้อยละ 85.83 (2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.17 คิดเป็นร้อยละ 80.83

คำสำคัญ : พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Title : The development Group Work Behavior through Cooperative Group Learning
By LT Technique in Europe Subject Geography for Matthayomsuksa 2
Students of Bansongnangyai Municipal School

Author : Miss Supinya Theanwan

Degree : Master of Education (Social Studies)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Dr.Atchariya Ptomtow

Year : 2020

ABSTRACT

The purposes of this research are to (1) The development Group Work Behavior through Cooperative Group Learning By LT Technique in Europe Subject Geography for Matthayomsuksa 2 Students of Bansongnangyai Municipal School (2) develop learning achievement of student to meet 70% By LT Technique in Europe Subject Geography for Matthayomsuksa 2. The target group included 12 Students of Matthayomsuksa 2/1 of Bansongnangyai Municipal School in the academic year 2/2019. The research instruments consisted 12 lesson plan, Interview, Group Work Behavior assessment, the Achievement test, and student journal or diary. The statistic using for data analysis included the Percentage, Mean, Standard Deviation, and Content analysis.

The research results were as follows : (1) Group Work Behavior of students through Cooperative Group Learning By LT Technique was at very high level ($\bar{X} = 25.75$, S.D. = 2.22) was 85.83% (2) The average score of learning achievement of students pass 70 percentage The average 16.17 was 80.83%

Keywords : Group Work Behavior, Cooperative Learning LT Technique,
Learning Achievement

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญญา ชุยกะเตื่อง และอาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ กรรมการสอบที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะ และแนวทางแก้ไข ปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อพันธ์ พิณฑุลา นางเพ็ญศิริ วงศ์รัตน์ นางสุภาพรรณ คามดิษฐ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย และให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือสนับสนุนมาโดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	6
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	6
2.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	13
2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	18
2.4 การจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค LT	21
2.5 แผนการจัดการเรียนรู้	32
2.6 บริบทโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย	34
2.7 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	36
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	45
3.1 กลุ่มเป้าหมาย	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	46
3.4 การดำเนินการวิจัย	54

หัวเรื่อง	หน้า
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	62
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
บทที่ 4 ผลการวิจัย	66
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล	66
4.2 ผลการปฏิบัติการในวงจรปฏิบัติการที่ 1	66
4.3 ผลการปฏิบัติการในวงจรปฏิบัติการที่ 2	76
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
5.1 สรุป	83
5.2 อภิปรายผล	84
5.3 ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	95
ภาคผนวก ข เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้	124
ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้	139
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	147
ประวัติผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 12
2.2	การเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนแบบกลุ่มเดิม 25
3.1	ความสัมพันธ์ของสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้สอนโดยจำแนกตามสาระการเรียนรู้ เรื่องทวีปยุโรประดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 46
3.2	แผนการปฏิบัติงานในวงจรปฏิบัติการที่ 1 57
3.3	แผนการปฏิบัติงานในวงจรปฏิบัติการที่ 2 60
3.4	วงจรปฏิบัติการและแผนการจัดการเรียนรู้ 62
4.1	ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1 71
4.2	ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 72
4.3	ปัญหาในวงจรปฏิบัติการที่ 1 และแนวทางการแก้ไขปัญหา 75
4.4	ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2 77
4.5	ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 78
ค.1	ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT วงจรปฏิบัติการที่ 1 140
ค.2	ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT วงจรปฏิบัติการที่ 2 141
ค.3	ความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 143
ค.4	ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1 143
ค.5	ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2 145
ค.6	ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1 146
ค.7	ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2 146

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ได้เป็นอย่างดี ครูจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างสมบูรณ์ นักเรียนจึงต้องมีการพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่จำเป็นในหลาย ๆ ด้าน เช่น ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการร่วมมือ ทักษะการสื่อสาร การมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรับผิดชอบ การปรับตัว ภาวะผู้นำ เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ในอนาคตต่อไป (วิจารณ์ พานิช, 2555, น.16-21)

การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มถือเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากสำหรับเด็กและเยาวชน เพราะการได้เรียนรู้จากการทำงานกลุ่มส่งผลให้เกิดการสร้างความรู้ และความเข้าใจ มีทักษะการปรับตัวเข้ากับผู้คนในสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และนอกจากนั้น ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ในด้านของการประเมิน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางด้านผลผลิตทางการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย เป็นสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดมาตรฐานข้อที่ 11 ให้นักเรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ร้อยละ 60 ขึ้นไป (รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย, 2561, น.58) ดังนั้นการทำงานร่วมกันถือเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญและความจำเป็นในการที่จะพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ จากการศึกษาสภาพปัญหาในการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย ผู้วิจัยได้ทำการสังเกต และสัมภาษณ์ครูผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ทำการสอนห้องกลุ่มเป้าหมาย พบว่าพฤติกรรมทำงานกลุ่มของนักเรียนนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กัน นักเรียนที่เก่งส่วนมากมักจะอยู่กลุ่มเดียวกัน ส่งผลให้ผลงานระหว่างกลุ่มของนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน และในการทำงานกลุ่มนั้น นักเรียนกลุ่มที่เก่งจะร่วมมือทำงานมีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ต่างจากนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนที่ยังคงมีสมาชิกบางคนในกลุ่ม ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ไม่ให้ความร่วมมือ และไม่มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ผลงานที่ได้จากการทำงานกลุ่ม

เกิดจากสมาชิกภายในกลุ่มเพียง 2-3 คนเท่านั้น แสดงถึงการที่นักเรียนยังขาดการร่วมมือในการทำงาน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชน ของชาติเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข และจากรายงาน การประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาปี 2554 - 2558 (รอบ 3) ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าคะแนน 10.05 อยู่ในระดับพอใช้ (รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางไย, 2561, น.60) โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ควรพัฒนา คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม เพราะผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับดี (ผลการประเมินคุณภาพภายนอก โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางไย, 2554, น. 7) จึงควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิธีหนึ่ง โดยมีเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับผิดชอบ มีบทบาทหน้าที่ทุกคน นักเรียน มีการพึ่งพาและเกื้อกูลกันในการเรียนรู้ สมาชิกมีการปรึกษาและมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด (ศิลา แฉมมณี, 2545, น. 106-107) ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน ในกลุ่ม เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จัดบันทึกงาน เป็นผู้สืบค้นข้อมูลและหาคำตอบ เป็นผู้ตรวจ กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน มีการรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์กัน อย่างใกล้ชิด นักเรียนภายในกลุ่มได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่ รวมทั้งยังเป็นการฝึกทักษะทางสังคม โดยตรงของนักเรียน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2551 น.149-150) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT จึงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการทำงานตามบทบาทหน้าที่ มีการแสดง ความสามารถและช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ ร่วมกันสร้างผลงานของกลุ่มให้ออกมาดีที่สุด และส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น (อดิศรา เรื่องสนาม, 2557, น.25) สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนหรือการทำงานร่วมกันในสังคมและอนาคตต่อไปได้

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางไย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ผู้วิจัยใช้รูปแบบ ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ 3) ขั้นสังเกตการณ์ และ 4) ขั้นการสะท้อนผล เพื่อแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอน เกิดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดี มีกระบวนการทำงานกลุ่มอย่างมี

ประสิทธิภาพ สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย

1.2.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางโย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน ได้มาจากการจากการสังเกต และสัมภาษณ์ครูผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ

1.3.2 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ทวีปยุโรป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) จำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 12 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (1)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (2)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ท่าเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT

1.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาปฏิบัติการ 12 ชั่วโมง

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

“พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม” หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบ ต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง ให้ความร่วมมือกันในการทำงานและช่วยเหลือกันภายในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่วัดได้จากคะแนนของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์

“การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)” หมายถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกภายในกลุ่มมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ โดยแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือกลุ่มในการเรียนรู้ โดยแบ่งหน้าที่คือ สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือคำชี้แจง สมาชิกคนที่ 2 ศึกษาเนื้อหาหรือหาคำตอบ สมาชิกคนที่ 3 ศึกษาเนื้อหาหรือหาคำตอบ สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบเนื้อหาหรือคำตอบ สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มคอยช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มต้องมีความสามารถที่แตกต่างกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ละครความสามารถและเพศ ครูแนะนำทักษะในการเรียนร่วมกัน แนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทสมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเนื้อหาที่เรียน มอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
 ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคน มีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ครูตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่ม กลุ่มใดที่ได้คะแนนงานมากที่สุดจะได้รับคำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

“การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน” หมายถึง การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มุ่งเน้นไปยังจุดที่เกิดปัญหาโดยตรง เพื่อการปรับปรุงแก้ไขเฉพาะจุดอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ 3) ขั้นการสังเกตการณ์ 4) ขั้นการสะท้อนผล

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ครูผู้สอนสามารถนำแนวทางการสอนไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ได้

1.5.2 ครูผู้สอนนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

1.5.3 สถานศึกษาสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค LT ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. บริบทโรงเรียน
7. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การจัดหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้นั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมมือกัน ทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการวางแผนดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบวิชาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษา เพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรสำหรับปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการศึกษา

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายให้เกิดแก่ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับสารและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาการขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลด้วยหลักของเหตุผล และความถูกต้อง รวมทั้งการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยการคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมบนพื้นฐานของเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองโลกและพลเมืองไทย ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

- 2.1.5.3 มีวินัย
- 2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้
- 2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.1.5.7 รักความเป็นไทย
- 2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.6 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- 2.1.6.1 ภาษาไทย
- 2.1.6.2 คณิตศาสตร์
- 2.1.6.3 วิทยาศาสตร์
- 2.1.6.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.1.6.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.1.6.6 ศิลปะ
- 2.1.6.7 การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
- 2.1.6.8 ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้พึงปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก รวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ

2.1.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจว่ามนุษย์นั้นดำรงชีวิตอย่างไรทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวให้เหมาะกับบริบทตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด รวมไปถึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา เหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจต่อตนเองและผู้อื่นยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความรู้ ทักษะ มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง 2560) ตามหลักสูตรแกนกลาง
 ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีทั้งหมด 5 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ดังนี้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานที่ ส1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา
 หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส1.2 เข้าใจ ตระหนัก และปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษา
 พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงาม
 และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา
 และดำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค
 การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจ
 พอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทาง
 เศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
 สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันด้านความสัมพันธ์
 และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์
 ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก
 ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง
 ซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล
 ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.8 สารະภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในประเด็นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยได้กำหนดให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสารະภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ให้มีความชัดเจน ครอบคลุม ยืดหยุ่นทั้งเนื้อหาและเวลา สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สารະภูมิศาสตร์ ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุง ยังคงยึดหลักการพัฒนาการเรียนรู้ตามธรรมชาติของกลุ่มสาระและพัฒนาการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน คือระดับประถมศึกษาผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปสิ่งไกลตัว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะของกายภาพในทวีปต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกิจกรรมของมนุษย์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับสารະภูมิศาสตร์ที่มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.1.8.1 เป้าหมายของการเรียนสารະภูมิศาสตร์

สารະภูมิศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์การดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย ดังนั้นเพื่อให้การเรียนรู้สารະภูมิศาสตร์บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดทิศทางการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทักษะ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ที่สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ความรู้ความเข้าใจทางภูมิศาสตร์
- 2) ความสามารถทางภูมิศาสตร์
- 3) กระบวนการทางภูมิศาสตร์
- 4) ทักษะทางภูมิศาสตร์

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
มาตรฐาน ส5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล 2. อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ 3. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 2. มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ 3. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิธีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 2. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 3. สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 4. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาอย่างยั่งยืน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีป 3. ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา 4. แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาอย่างยั่งยืน

2.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.2.1 ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

อำนาจ แสงสว่าง (2540, น.144) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการทำงานกลุ่มไว้ว่าเป็นการจัดตั้งกลุ่มบุคคลเพื่อทำงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในเรื่องเดียวกัน ปฏิบัติงานร่วมกันให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ทีศนา แชมมณี (2545, น.10) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการทำงานกลุ่มไว้ว่าเป็นการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันทำงานโดยมีเป้าหมายเดียวกัน ทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยดำเนินงานภายในกลุ่ม มีการสื่อสาร ตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและประโยชน์ร่วมกัน

วัชรา เล่าเรียนดี (2553, น.187) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การแสดงออกทางคำพูดและการปฏิบัติ เพื่อที่จะให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จ ซึ่งในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สมาชิกกลุ่มทุกคนต้องยอมรับว่าผลงานกลุ่มหรือความสำเร็จของกลุ่มในทุกครั้ง ล้วนเป็นผลงานของทุกคน ทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบเท่าเทียมกัน ทุกคนในกลุ่มจึงต้องมีส่วนร่วมในการคิดปฏิบัติ ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556, น.281) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการทำงานกลุ่มไว้ว่า เกิดจากบุคคลตั้งแต่ 2 คนรวมกัน พึ่งพาอาศัยและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน สมาชิกแต่ละคนยอมรับสิทธิความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม และปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

สุจิตรา แก้วหนองแสง (2558, น. 42) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมของสมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคน แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันภายในกลุ่ม มีบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบ ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของกลุ่มที่มีร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าววามาข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปทำงานร่วมกัน มีกิจกรรมร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความร่วมมือกันในการทำงานและช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน

2.2.2 องค์ประกอบของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบเป็นสำคัญ ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของการทำงานกลุ่มไว้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2545, น.12-13) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการทำงานกลุ่มไว้ 3 ประการดังนี้

1. ผู้นำกลุ่ม เป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในการดำเนินงานภายในกลุ่มเป็นแกนกลางที่สำคัญในการช่วยกลุ่มดำเนินงาน หากบุคคลใดเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และมีคุณสมบัติที่ดีถือว่ากลุ่มเหล่านั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูง โดยเฉพาะการที่ผู้นำมีคุณลักษณะที่ดีมีภาวะผู้นำ กลุ่มนั้นย่อมบรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

2. บทบาทสมาชิกกลุ่ม ในการทำงานกลุ่มหากกลุ่มมีผู้นำที่ดีเพียงใดแต่หากสมาชิกขาดความเข้าใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง และไม่ยอมปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ขาดคุณสมบัติของสมาชิกที่ดี กลุ่มเหล่านั้นจะทำงานประสบผลสำเร็จได้ยาก เพราะการทำงานกลุ่มนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ร่วมงานทุกคน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

3. การทำงาน หากกลุ่มใดมีผู้นำที่ดี มีสมาชิกที่เข้าใจและช่วยเหลือกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ กลุ่มนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะบรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายได้ดี อย่างไรก็ตามแม้บุคคลในกลุ่มมีบุคลิกภาพที่ดีเพียงใด แต่กระบวนการของการทำงานไม่เหมาะสม ผลงานที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มอาจจะออกมาในรูปแบบที่ไม่ดีหรือบรรลุจุดมุ่งหมายได้เท่าที่ควร เช่น กลุ่มที่ทำงานโดยขาดการวางแผนการทำงานร่วมกัน ความไม่เข้าใจต่อแผนการปฏิบัติงานและวิธีการดำเนินการ อาจเป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม กระบวนการทำงานกลุ่มจึงนับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการทำงานร่วมกัน กลุ่มใดมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่ดีและปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม กลุ่มนั้นมักประสบผลสำเร็จบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในการทำงาน

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ (2556, น.286-292) กล่าวว่า การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพเกิดจากสมรรถนะการสร้างผลงานร่วมกัน โดยผลงานจะต้องควบคุมทั้งผลงานกลุ่มและผลงานของบุคคล สมาชิกภายในกลุ่มจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศกลุ่มให้มีคุณลักษณะตามองค์ประกอบต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของสมาชิกกลุ่ม (Group Members' Characteristics) กลุ่มจะมีประสิทธิภาพได้ สมาชิกทุกคนต้องมีความรักและการยอมรับกันและกันแบบไม่มีเงื่อนไข ความรักและการยอมรับสามารถแสดงออกโดยการให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบ ความไวใจต่อกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มซึ่งมีอิทธิพลต่อความราบรื่นในการทำงานและส่งผลต่อประสิทธิภาพของกลุ่ม ดังต่อไปนี้

2.1 การติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความคิด อารมณ์ และความรู้สึก หรือความต้องการของบุคคลหนึ่งสู่สมาชิกคนอื่น

2.2 มีกระบวนการตัดสินใจ

2.3 มีผู้นำเพื่อโน้มน้าว กระตุ้นให้สมาชิกเกิดแรงจูงใจเกิดความคล้อยตามสร้างความไว้วางใจ ศรัทธา เพื่อให้การปฏิบัติงานกลุ่มบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4 ความเหนียวแน่นของกลุ่ม คือ ระดับของความผูกพันของสมาชิกภายในกลุ่ม หากระดับของความผูกพันสูงหรือการยึดติดภายในกลุ่มสูง จะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ และเกิดความพร้อมเพรียงของสมาชิกกลุ่ม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การทำงานกลุ่มที่สามารถสำเร็จลุล่วงตามจุดมุ่งหมายได้นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญคือ กระบวนการกลุ่มที่ดี สมาชิกเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการทำงานวางแผนร่วมกันภายในกลุ่ม และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มที่จะต้องปฏิบัติตามบทบาทของตนเอง บุคคลภายในกลุ่มต้องมีความไว้วางใจกัน ให้เกียรติต่อกัน รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่จนสำเร็จลุล่วงไปตามจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้วางไว้ร่วมกัน

2.2.3 รูปแบบและการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม

รูปแบบการสอนแบบกระบวนการกลุ่มมีขั้นตอนดังนี้

2.2.3.1 ตั้งจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.2.3.2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และเพื่อการทำงานเป็นกลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นนำ เป็นการสร้างบรรยากาศและสมาธิของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการจัดสถานที่ และการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย มีการแนะนำวิธีการสอน กติกาหรือกฎเกณฑ์การทำงาน และระยะเวลาการทำกิจกรรม

2) ขั้นสอน เป็นขั้นที่ครูลงมือสอนโดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาในบทเรียน

3) ขั้นวิเคราะห์เมื่อดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้วให้นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้ของกันและกัน ขั้นวิเคราะห์จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเองและเข้าใจผู้อื่น เข้าใจถึงปัญหา สามารถมองเห็นถึงวิธีการทำงานที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเองและการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

4) ชั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสรุปและรวบรวมความคิดให้เป็นหมวดหมู่ โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนหาแนวทางและหาข้อสรุป จากนั้นจึงนำข้อสรุปที่ค้นพบจากเนื้อหาวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับตนเอง และนำหลักการที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงตนเอง ประยุกต์ให้เข้ากับผู้อื่น แก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมต่อสังคม ครอบครัว และสามารถปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การเคารพต่อสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น เป็นต้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มนั้น ต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และการตั้งเป้าหมายเชิงเชิงพฤติกรรมร่วมด้วย โดยในการสอนแบบกระบวนการกลุ่มมีการจัดการเรียนการสอนอยู่ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นวิเคราะห์ และขั้นสรุป

2.2.4 การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ธีระวัฒน์ หัสโก (2558, น.23-24) กล่าวว่า หลักการที่สำคัญในการทำให้เกิดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ถูกต้อง โดยมีวิธีการดังนี้

1. การแบ่งกลุ่ม เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีการแบ่งกลุ่มที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป เพราะหากผู้เรียนเกิดความสนใจตั้งแต่ต้นการเรียนรู้ย่อมเป็นไปได้ง่าย
2. การอภิปรายกลุ่ม เป็นการแบ่งกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นหัวข้อที่นำไปอภิปรายต้องกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอยากค้นหาคำตอบ และหลังจากได้คำตอบแล้วผู้เรียนจดจำคำตอบเสนอให้สมาชิกทราบด้วยการรายงาน
3. การใช้เกม เป็นการฝึกพฤติกรรมรูปแบบหนึ่งโดยที่ครูผู้สอนสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มด้วยตนเองภายใต้กติกาที่กำหนด ผู้เรียนต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งผลออกมาในรูปแบบของการแพ้ชนะ ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์ผลของกิจกรรมต่าง ๆ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องได้
4. ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ อาจเป็นละครและสถานการณ์จำลองด้วยการจัดกลุ่มมอบหมายความรับผิดชอบ เมื่อผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่กำหนด และวิเคราะห์ประเด็นของเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ
5. การใช้กรณีตัวอย่าง โดยการใช้เรื่องราวให้แต่ละกลุ่มได้ทำการศึกษาวิเคราะห์อภิปรายประเด็นปัญหา หากเป็นไปได้ให้ใช้ตัวอย่างที่เป็นชีวิตจริงช่วยส่งผลให้ผลการเรียนรู้นั้น มีความหมายมากยิ่งขึ้น

2.2.5 การวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มต้องอาศัยเครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับพฤติกรรม ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มไว้ดังนี้

ประนอม เดชชัย (2536, น. 257) กล่าวว่า การสังเกต เป็นวิธีที่ได้ข้อมูลโดยตรงจากนักเรียน ทั้งด้านของพฤติกรรมการเรียนรู้ นิสัยการทำงาน ทักษะทางสังคม การสังเกตนอกจากจะใช้วิธีการดูแล ยังใช้วิธีการฟัง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเฝ้าดูที่มีจุดมุ่งหมายจำเพาะเจาะจง และการสังเกตนั้น ต้องมีเครื่องมือวัดชนิดอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น แบบสำรวจรายการ การบันทึก มาตรการจัดอันดับคุณภาพ เป็นต้น

ภัทรา นิคมานนท์ (2538, น. 165-167) กล่าวว่า บันทึกการสังเกตมีด้วยกัน 2 แบบ คือ บันทึกที่สามารถสังเกตได้ทั้งหมดโดยไม่ได้กำหนดกรอบของแบบบันทึกการสังเกตไว้ล่วงหน้า และการสังเกตโดยใช้แบบสังเกตที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งแบบบันทึกการสังเกตมีหลายรูปแบบด้วยกันดังนี้

1. แบบกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตไว้ในตาราง ซึ่งมีวิธีการบันทึกโดยผู้สังเกต จะบันทึกค่าระดับของคะแนนพฤติกรรมที่สังเกตได้ลงในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกันตามจำนวนระดับที่กำหนด ส่วนมากนิยมกำหนดค่าของแต่ละพฤติกรรมไว้ 5 ระดับ ในการบันทึกการสังเกตเหล่านี้ ผู้จดบันทึกสามารถบันทึกได้เฉพาะพฤติกรรมที่สังเกตได้เท่านั้น ไม่มีการอธิบายหรือการวิจารณ์ใด ๆ รวมอยู่ด้วย
2. แบบบรรยาย มีการกำหนดรูปแบบของตารางที่เป็นข้อมูลของนักเรียน เช่น ชื่อ ชั้น วันที่บันทึก ช่วงเวลาที่สังเกตพฤติกรรม
3. แบบบันทึกการบรรยายสะสม มีการกำหนดรูปแบบของตารางที่มีส่วนประกอบของชื่อนักเรียน วันที่ทำการสังเกตชั้นเรียน เวลาเรียน และช่วงของการสังเกตพฤติกรรม
4. แบบสำรวจความถี่ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการที่ผู้สังเกตต้องการสำรวจค่าของความถี่ของพฤติกรรมที่แสดงออก

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2540, น.24-25) ได้กล่าวว่า การสังเกต สามารถจำแนกได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ระเบียบสะสมส่วนบุคคล เป็นการบันทึกพฤติกรรมของแต่ละบุคคล โดยผู้วัดนั้นจะต้องสังเกตพฤติกรรมเป็นระยะไปเป็นรายบุคคล จนเห็นว่าเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการเห็นพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างชัดเจน ระเบียบสะสมส่วนบุคคลเป็นการบันทึกพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการศึกษาด้านการปรับตัวของบุคคลภายในสังคม
2. แบบสำรวจ เป็นระบบที่จัดเตรียมไว้แล้ว มีลักษณะที่เป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ต้องวัด โดยตรวจสอบจากพฤติกรรมว่ามีหรือไม่มีตามที่ผู้ใช้แบบวัดนั้นทำการสำรวจได้

3. การจัดระดับคุณภาพ เป็นการวัดที่ผู้ใช้แบบวัดนั้นจะเป็นผู้สังเกตคุณภาพหรือคุณลักษณะที่สังเกตได้ แล้วจึงกำหนดลักษณะของคุณภาพเหล่านั้น เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เป็นต้น

4. เทคนิคสังคมมิติ เป็นวิธีที่ใช้สังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่ม หรือโครงสร้างของกลุ่มเพื่อนภายในชั้นเรียนที่มีอิทธิพลต่อโครงสร้างหรือบรรยากาศภายในกลุ่ม โดยที่ครูเป็นคนกำหนดสถานการณ์ เช่น ให้นักเรียนแต่ละคนระบุชื่อเพื่อนมาหนึ่งชื่อ หรือถ้ามีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนคนใด เป็นต้น จากนั้นจึงกำหนดตำแหน่งของแต่ละคนลงบนกระดาษเพื่อเขียนลูกศรเชื่อมโยงแสดงตำแหน่งของการถูกเลือกของแต่ละคน

แบบบันทึกการสังเกต สามารถที่จะเลือกใช้ได้ตามจุดประสงค์ของผู้วัด แต่จำเป็นต้องยึดหลักของวิธีการใช้แบบบันทึกการสังเกตด้วย ดังนี้

1. การบันทึกการสังเกตควรที่จะบันทึกพฤติกรรมแยกเป็นรายบุคคล ไม่ควรสังเกตพร้อมกันจำนวนหลายคน เพราะอาจทำให้เกิดการสับสนในการบันทึกข้อมูล

2. การบันทึกที่ดี ควรบันทึกข้อมูลทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ตามที่ผู้สังเกตทำการสังเกตได้จริง โดยที่ไม่เพิ่มเติมความคิดเห็น นอกจากนี้ใช้แบบสังเกตที่มีการกำหนดให้แสดงความคิดเห็น

3. ควรบันทึกเฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายเท่านั้น

4. ควรบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ทันทีที่พบเห็น ไม่ควรเก็บไว้บันทึกภายหลัง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการกลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปทำงานร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กัน มีความร่วมมือกันในการทำงานและช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชนินทร์ชัย อินทிரารณ์ (2540, น.5) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สมรรถภาพทางการเรียน ความรู้ และทักษะ ที่นักเรียนได้รับจากครูผู้สอน สามารถตรวจสอบได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.11) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จความสามารถ จากการกระทำต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ หรือความรู้เฉพาะด้านหรือวิชาใดวิชาหนึ่ง

Eysenck, Arnold and Meili (1972, อ้างถึงใน พัฒนพงษ์ สีกา, 2551, น.31) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถของบุคคล โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากการทดสอบ เช่น การสังเกต การตรวจการบ้าน หรือเกรดทางการเรียน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อนและระยะเวลา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สมรรถภาพทางการเรียน ความสามารถของบุคคล ที่ต้องอาศัยความรู้และทักษะในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น.98) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นแบบวัดความรู้ ทักษะความสามารถของนักเรียนที่ได้เรียนรู้มาตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.53) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลในด้านความรู้ ด้านวิชาการที่ได้มาจากการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์ของรายวิชา อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างตามจุดประสงค์ของพฤติกรรม มีเกณฑ์คะแนนหรือจุดตัดใช้เพื่อตัดสินว่าผู้สอบหรือนักเรียนมีความรู้สูงกว่าเกณฑ์หรือไม่ ซึ่งมีการวัดตามจุดประสงค์เป็นหัวใจหลักของการวัดในลักษณะนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างให้ครอบคลุมกับหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์ตามหลักสูตร ความสามารถ จำแนกนักเรียนเก่ง อ่อน ได้ดี ซึ่งเป็นหัวใจของการออกข้อสอบลักษณะนี้ การรายงานผลอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งสามารถแสดงถึงความสามารถในแต่ละบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นในกลุ่มเปรียบเทียบ

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น.13) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น กับแบบทดสอบมาตรฐาน

2.3.2 รูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น.73-82) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีหลากหลายแบบ โดยที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง มีลักษณะเป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี

2. ข้อสอบแบบกาถูก – ผิด มีลักษณะเป็นข้อสอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด จริง - ไม่จริง เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ มีลักษณะเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค ลงในช่องว่างที่เว้นวรรคไว้ เพื่อให้มีใจความที่สมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ มีลักษณะคล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แตกต่างกันตรงข้อสอบชนิดนี้ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเป็นผู้เขียนตอบด้วยตนเอง คำตอบที่ต้องการมักเป็นเนื้อหาสั้น ๆ หรือกะทัดรัดทำให้ข้อความมีใจความที่สมบูรณ์

5. ข้อสอบแบบจับคู่ มีลักษณะเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าข้อความใดมีความสัมพันธ์กัน

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ มีส่วนประกอบ 2 ตอน คือคำถามกับตัวเลือก ในตัวเลือกประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกและตัวลวง โดยให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว

อพันตรี พูลพุทธา(2558, น.67-90) กล่าวว่าแบบทดสอบที่แพร่หลายในวงการศึกษาสามารถนำไปใช้วัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในชั้นเรียนได้ รูปแบบของแบบทดสอบมี 5 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบได้เขียนเอง แสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิวิจารณ์ เรื่องราว ลักษณะของคำถามจะเป็นโจทย์ที่กำหนดสถานการณ์ หรือปัญหากว้าง ๆ

2. แบบทดสอบถูก – ผิด เป็นแบบทดสอบที่จำกัดการตอบของผู้ตอบ ให้เลือกตอบคำตอบอย่างใดอย่างหนึ่งใน 2 ตัวเลือกที่กำหนดให้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบถูก - ผิด, ใช่ - ไม่ใช่, จริง - เท็จ คำถามอาจอยู่ในรูปแบบประโยคบอกเล่า หรือปฏิเสธ

3. แบบทดสอบเติมคำ เป็นแบบทดสอบประเภทสั้น ๆ มีขอบเขตในการหาคำตอบแล้วเติมคำในช่องว่างที่กำหนดไว้ ให้สมบูรณ์

4. แบบทดสอบจับคู่ เป็นแบบเลือกตอบชนิดพิเศษ มีชุดคำถามที่มีตัวเลือกหนึ่งร่วมกันให้ผู้ตอบจับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไรก็ตาม

5. แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด และเหมาะสมที่สุด

2.3.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.59-61) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ การที่ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้สิ่งใดบ้าง ต้องวิเคราะห์จากหัวข้อเนื้อหานั้น ๆ และวัดที่ละหัวข้อที่ต้องการให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมอะไร จำเป็นต้องกำหนดให้ชัดเจน
2. กำหนดพฤติกรรมย่อยที่ต้องการออกข้อสอบ จากขั้นแรกให้พิจารณาต่อว่า ต้องการพฤติกรรมย่อยอะไรบ้าง จำนวนกี่ข้อ พฤติกรรมย่อยคือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการแล้วนั้น ให้พิจารณาต่อว่า จะออกข้อสอบเกินไว้กี่ข้อ หัวข้ออะไร ซึ่งควรออกเกินจำนวนอย่างน้อย 25% เมื่อนำไปทดลองใช้แล้ว ให้วิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อ และจึงตัดข้อสอบที่ไม่เข้าเกณฑ์ออก ซึ่งข้อสอบที่เหลือต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนที่ต้องการนำไปใช้
3. กำหนดรูปแบบคำถามและศึกษาเกี่ยวกับการเขียนข้อสอบ
4. เขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้
5. ตรวจสอบข้อสอบ เมื่อเสร็จสิ้นจากขั้นตอนที่ 4 ให้นำขั้นตอนดังกล่าวมาพิจารณา ทบทวน ซึ่งพิจารณาตามความถูกต้องในหลักวิชา ข้อวัดพฤติกรรมย่อย จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นไปตามต้องการหรือไม่ มีตัวลวงที่เหมาะสมหรือไม่ แล้วทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
6. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา นำจุดประสงค์พฤติกรรมและข้อสอบให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านวัดผลและด้านเนื้อหา โดยมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาข้อสอบกับจุดประสงค์เป็นไปตามที่ระบุไว้หรือไม่ ถ้าไม่เข้าเกณฑ์ให้พิจารณาปรับปรุง เว้นแต่ไม่สามารถปรับปรุงได้
7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาแล้วในขั้นที่ 6 พิมพ์และมีการชี้แจง มีวิธีการที่จัดวางอย่างเหมาะสม
8. ทดลองใช้ทำการวิเคราะห์และปรับปรุง
9. นำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่เข้าเกณฑ์ นำมาจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบจริง โดยมีความถูกต้อง มีการชี้แจงรายละเอียด

2.4 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT

เทคนิค LT (Learning Together) เป็นหนึ่งในการสอนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson) เป็นผู้นำเสนอในปี ค.ศ. 1975 ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 ได้เรียกรูปแบบนี้ว่า วงกลมแห่งการเรียนรู้ (Circles of Learning) โดยเป็นรูปแบบที่มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีการแบ่งปันเอกสาร มีการแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม ซึ่งจอห์นสัน

และจอห์นสันได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ Learning Together (LT) (วิลลาอี เวียงอินทร์, 2561, น.35)

2.4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542, น.34) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้และความสามารถที่แตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น. 6) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการสอนรูปแบบหนึ่ง โดยมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกันทำงานพร้อมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยสมาชิกทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และงานส่วนรวมภายในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีทักษะการทำงานกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจที่เป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มร่วมมือ

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2545, น. 30) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันภายในกลุ่มย่อย ๆ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มจะต้องมีความสามารถที่แตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงต้องร่วมมือในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และยึดถือแนวคิดที่ว่าความสำเร็จของสมาชิกทุกคนคือความสำเร็จของกลุ่ม

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น.3) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน โดยที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเป็นกำลังใจให้กัน คนที่เรียกเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกภายในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แต่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคลย่อมคือความสำเร็จของกลุ่ม

ทิตนา แคมมณี (2561, น. 98) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มย่อย ซึ่งมีสมาชิกที่มีความแตกต่างกันทางความสามารถประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

Slavin (1995, pp.97-100) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถนำไปจัดการเรียนการสอน และประยุกต์ใช้ได้หลากหลายวิชาและระดับชั้น โดยมีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย โดยทั่วไปมีสมาชิก 4 คน คือ นักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 2 คน นักเรียนอ่อน 1 คน สมาชิกภายในกลุ่มต้องรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน การที่ประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคน

ประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน จึงส่งผลให้นักเรียนร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งพวกัน สมาชิกกลุ่มได้รับรางวัลร่วมกัน เมื่อทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยสมาชิกภายในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันภายในกลุ่ม มีบทบาทหน้าที่การทำงานในกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง มีการแลกเปลี่ยนและยอมรับความคิดเห็น เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2.4.2 ลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือ

มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศกล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

Johnson and Johnson (1991, pp.10-15) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ประการ

1. การสร้างความรู้สึกพึ่งพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียน (Positive Interdependence) วิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพึ่งพากันจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีการพึ่งพากันในด้านของกระบวนการทำงาน ได้รับประโยชน์จากความสำเร็จร่วมกัน เพื่อให้งานกลุ่มสำเร็จบรรลุได้ตามเป้าหมาย

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างนักเรียน (Face-to-face Promotive Interaction) คือ การที่นักเรียนแต่ละกลุ่มมีการอภิปราย อธิบาย ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการเรียนรู้เหตุผลซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือ สนับสนุน กระตุ้น ส่งเสริมให้กำลังใจต่อกัน เพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย และต้องทำงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

4. ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) การทำงานกลุ่มย่อยนั้นจะต้องได้รับการฝึกฝนทักษะทางสังคมและทักษะในการทำงานกลุ่ม เพื่อที่จะทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นผู้เรียนจึงจำเป็นต้องทำความรู้จักศึกษาลักษณะนิสัยสร้างความไว้วางใจต่อกัน มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักติดต่อสื่อสาร มีความสามารถที่จะตัดสินใจและแก้ปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่ช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ โดยสมาชิกกลุ่มต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนร่วมกันให้ชัดเจน และที่สำคัญต้องมีการประเมินผลงานของกลุ่ม ประเมินผลงานและบทบาทหน้าที่ของสมาชิก

ภายในกลุ่ม เพื่อที่จะทำให้กระบวนการกลุ่มมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นและนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายได้อย่างรวดเร็วขึ้น

Kagan (1994, pp.1-11) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือว่าการเรียนแบบร่วมมือนั้น จำเป็นต้องมีโครงสร้างที่ชัดเจน โดยมีแนวคิดสำคัญ 6 ประการ คือ

1. เป็นกลุ่ม (Team) ซึ่งจัดให้มีสมาชิกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกทุกคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความสามารถหรือเพศ และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ร่วมมือกันอย่างเท่าเทียมกัน
2. มีความตั้งใจ (Willing) เป็นความตั้งใจที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนและการทำงาน โดยมีการช่วยเหลือและการยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่ม
3. มีการจัดการ (Management) การจัดการในที่นี้เพื่อให้การทำงานกลุ่มดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
4. มีทักษะ (Skills) เป็นทักษะทางสังคมรวมถึงทักษะการสื่อความหมายการช่วยสอน และการแก้ปัญหาของความขัดแย้ง ซึ่งทักษะต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. หลักการสำคัญ 4 ประการ (Basic Principles) เป็นตัวบ่งชี้ว่าการที่เรียนแบบเป็นกลุ่มหรือการเรียนแบบร่วมมือ ต้องมีหลักการอยู่ 4 ประการ ดังนี้
 - 5.1 การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เชิงบวก คือ การช่วยเหลือและพึ่งพากันและกัน ไปสู่ความสำเร็จและตระหนักว่าความสำเร็จของแต่ละบุคคลนั้นคือความสำเร็จของกลุ่ม
 - 5.2 ความรับผิดชอบรายบุคคล ทุกคนภายในกลุ่ม มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน
 - 5.3 ความเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วม สมาชิกภายในกลุ่มต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน
 - 5.4 การมีปฏิสัมพันธ์ไปพร้อม ๆ กัน คือ สมาชิกแต่ละคนจะทำงาน มีทั้งการคิด อ่าน ฟัง ฯลฯ ไปพร้อม ๆ กัน
6. มีเทคนิคหรือการจัดรูปแบบกิจกรรม (Structures) รูปแบบการจัดกิจกรรมหรือเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นสิ่งที่ใช้ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เทคนิคต่าง ๆ จะต้องเลือกใช้ให้ตรงตามความเหมาะสมและเป้าหมายของกลุ่มผู้เรียน

ตารางที่ 2.2

การเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนแบบกลุ่มเดิม

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)	การเรียนรู้แบบดั้งเดิม (Traditional Learning)
1. มีการพึ่งพาอาศัยกันภายในกลุ่ม	1. ขาดการพึ่งพากันระหว่างสมาชิก
2. สมาชิกเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตนเอง	2. สมาชิกขาดความรับผิดชอบในตนเอง
3. สมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน	3. สมาชิกมีความสามารถเท่าเทียมกัน
4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ	4. มีผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งเพียงคนเดียว
5. รับผิดชอบร่วมกัน	5. รับผิดชอบเฉพาะตนเอง
6. เน้นผลงานของกลุ่ม	6. เน้นผลงานของตนเองเพียงคนเดียว
7. สอนทักษะทางสังคม	7. ไม่เน้นทักษะทางสังคม
8. ครูคอยสังเกตและแนะนำ	8. ครูขาดความสนใจหน้าที่ของกลุ่ม
9. สมาชิกกลุ่มมีกระบวนการทำงานเพิ่มประสิทธิภาพ	9. ขาดกระบวนการในการทำงานกลุ่ม

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก Cooperative Learning (p.1-11) by Kagan, 1994, CA : Kagan.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น.6) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 6 ข้อดังนี้

1. องค์ประกอบของกลุ่ม ประกอบด้วยผู้นำ สมาชิก และกระบวนการกลุ่ม
2. สมาชิกกลุ่มมีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
3. กลุ่มต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนที่คละกัน
4. สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมีบทบาทชัดเจน และทำงานไปพร้อมกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคละกัน

5. สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มย่อมต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน
6. คะแนนของกลุ่มคือคะแนนที่ได้จากคะแนนสมาชิกของแต่ละบุคคลรวมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะที่สำคัญของการเรียนร่วมกันคือความแตกต่างในเรื่องของความสามารถทางการเรียน เพศ โดยได้มีปฏิสัมพันธ์และมาทำงานร่วมกัน และสมาชิกทุกคนต้องมีบทบาทอย่างชัดเจนในการแบ่งงานหรือการแบ่งหน้าที่กันในการทำงาน มีความเท่าเทียมกันภายในส่วนรวม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีทักษะทางสังคมพึ่งพาอาศัยกันภายในกลุ่ม เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

2.4.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น.37) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยภายในแต่ละกลุ่มนั้นต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน ทุกคนภายในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และความสำเร็จของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมถึงการเป็นกำลังใจต่อกัน คนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนรู้ในระดับดีจะช่วยเหลือคนที่มีความสามารถด้านการเรียนที่ต่ำกว่าให้พัฒนามากขึ้น สมาชิกภายในกลุ่มนั้นมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และยังต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มอีกด้วย ดังนั้นความสำเร็จของบุคคล หมายความว่า ความสำเร็จของกลุ่มอีกด้วย

ทิตินา แคมมณี (2545, น.12) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อทำงานร่วมกัน ทำกิจกรรมให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ต้องมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความเห็น มีบทบาทหน้าที่ ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และสมาชิกภายในกลุ่มนั้น ต้องมีความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งภายในกลุ่ม ความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้น สมาชิกภายในกลุ่มมีส่วนที่รับผิดชอบร่วมกัน

สุนทร สนิธพานนท์ (2545, น.44) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนช่วยกันทำงานโดยมีการแบ่งหน้าที่กัน มีการพูดคุยปรึกษากัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยแต่ละคนนั้นจะมีโอกาสทำหน้าที่และแบ่งกันทำหน้าที่เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน โดยถือว่าผลงานที่ทำร่วมกันนั้น สมาชิกได้ยอมรับและเข้าใจต่องานที่ได้รับมอบหมายเพื่อมุ่งไปสู่ผลสำเร็จร่วมกัน

นุชลี อุปภัย (2551, น.184) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการที่ครูผู้สอนจับกลุ่มให้ผู้เรียนจำนวน 5 คนที่มีความแตกต่างกันทางความสามารถรวมตัวกัน เพื่อที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ โดยจัดทำเป็นรายงานที่สมบูรณ์หนึ่งฉบับ วิธีการนี้เน้นกิจกรรมการสร้างทีมงานก่อนที่ผู้เรียนจะได้ทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน

วัชร เล่าเรียนดี (2553, น.179) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกวิธีหนึ่ง ซึ่งต้องมีการจัดกลุ่มย่อย ๆ เพื่อร่วมมือในการเรียนรู้ แต่แตกต่างกันที่การรวมคะแนนสอบของทุกคนในกลุ่มจะเฉลี่ยเป็นผลงานกลุ่ม ซึ่งถ้าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์กำหนด กลุ่มนั้นจัดเป็นกลุ่มที่มีความรู้ยอดเยี่ยม ซึ่งจะได้รับรางวัลจากครูผู้สอน

อดิศรา เรื่องสนาม (2557, น.25) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ (LT) คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มนั้นจะประกอบด้วย คนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยที่สมาชิกแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ช่วยเหลือกัน ให้คำแนะนำกัน

ภายในกลุ่ม เพื่อร่วมกันสร้างผลงานกลุ่มให้ดีที่สุด ซึ่งยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบภายในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ คอยช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และสมาชิกแต่ละคนนั้นต้องมีความสามารถที่แตกต่างกัน คนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนอยู่ในระดับดีจะช่วยเหลือคนที่มีความสามารถด้านการเรียนที่ต่ำกว่าให้พัฒนามากขึ้น และร่วมมือกันทำกิจกรรมให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2.4.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)

ไสว พักขาว (2542, น.151-154) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) ต้องมีองค์ประกอบดังนี้

1. จะต้องสร้างความรู้สึกร่วมกันให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียนซึ่งทำได้หลายวิธีดังนี้
 - 1.1 กำหนดเป้าหมายร่วมกันของกลุ่ม ให้สมาชิกภายในกลุ่มทุกคนนั้น ต้องเรียนรู้เหมือนกัน
 - 1.2 มีการให้รางวัลรวม
 - 1.3 ให้ใช้เอกสารหรือแหล่งที่มาของข้อมูลโดยใช้เพียง 1 ชุด โดยที่สมาชิกแต่ละคนจะต้องช่วยกันอ่าน โดยแบ่งแยกเอกสารออกเป็นส่วน ๆ เพื่อที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
 - 1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการทำงานกลุ่ม ซึ่งแต่ละงานอาจกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกในกลุ่มให้แตกต่างกัน ครูอาจกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้อ่านคำตอบ ผู้ตรวจสอบผู้ กระตุ้นให้สมาชิกช่วยกันคิดหาคำตอบ และผู้จัดบันทึกคำตอบ
2. จัดให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน โดยให้นักเรียนทำงานด้วยกันภายใต้บรรยากาศของความช่วยเหลือและส่งเสริมซึ่งกันและกัน
3. จัดให้มีการรับผิดชอบในส่วนบุคคลที่จะเรียนรู้ เป็นการให้นักเรียนแต่ละคนตั้งใจเรียนและช่วยกันทำงาน โดยนักเรียนทุกคนต้องทำงานโดยไม่มีการเอาเปรียบสมาชิกภายในกลุ่มของตนเอง ครูอาจจะสังเกตสถานการณ์ด้วยการประเมินเป็นระยะ โดยการสุ่มให้สมาชิกในกลุ่มตอบคำถามหรือรายงานผลการทำงาน สมาชิกทุกคนจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่ม
4. ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสังคม การทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างดีนั้น นักเรียนทุกคนต้องมีทักษะทางสังคมที่จำเป็น ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การสื่อสารและทักษะการจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์
5. จัดให้มีกระบวนการกลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินการทำงานของตัวเองในทีมของตัวเองให้กำลังใจซึ่งกัน และหาทางปรับปรุงการทำงานกลุ่มเพื่อให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ทำให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือกัน และมีทักษะทางสังคม โดยที่การทำงานกลุ่ม นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยกันคิดและช่วยกันหาคำตอบ ครูทำหน้าที่เป็นผู้ชมเชยและให้รางวัลกลุ่ม ตามผลงานของกลุ่ม

2.4.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)

ไสว พักขาว (2542, น.155) กล่าวว่า ขั้นตอนของการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิค LT มีขั้นตอนดังนี้

1. ครูและนักเรียนทบทวนเนื้อหาเดิม หรือทบทวนความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
2. ครูแจกแบบฝึกหัดหรืองานให้ทุกกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้เพียง 1 ชุดที่เหมือนกัน สมาชิกในกลุ่มทำงานโดยการแบ่งหน้าที่ของแต่ละคน เช่น

นักเรียนคนที่ 1 อ่านคำแนะนำ คำสั่ง หรือโจทย์ในการดำเนินงาน

นักเรียนคนที่ 2 ฟังขั้นตอนและทำการรวบรวมข้อมูล

นักเรียนคนที่ 3 อ่านสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบและหาคำตอบ

นักเรียนคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544, น.150) กล่าวว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเทคนิค LT มีขั้นตอนดังนี้

1. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเนื้อหาที่เรียนมา
2. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละความสามารถกลุ่มละ 4-5 คน
3. ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น แบ่งหน้าที่ของแต่ละคนในกลุ่มโดย
 - คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน
 - คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึก
 - คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ
 - คนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ
4. แต่ละกลุ่มส่งกระดาษเพียงแผ่นเดียวหรือส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จและส่งครูผู้สอนเป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับและทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน ครูแจ้งผลการเรียนและชมเชยกลุ่มที่คะแนนสูงสุด

สุนทร สันธพานนท์ (2545, น.44-45) กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT ผู้สอนต้องเตรียมแบ่งผู้เรียนไว้ล่วงหน้ากลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วย เก่ง ปานกลาง (ค่อนข้างเก่ง) ปานกลาง (ค่อนข้างอ่อน) อ่อน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายบทเรียนหรือเรื่องที่เรียน มีการซักถามจนเข้าใจชัดเจน หรืออาจจะเป็นการทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว

2. ผู้สอนแจกแบบฝึกหัดกลุ่มละ 1 ชุด โดยผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะแบ่งงานกันโดยแต่ละคน มีหน้าที่ ดังนี้

สมาชิกคนที่ 1 มีหน้าที่อ่านคำสั่ง โจทย์ปัญหาหรือคำตอบ แยกแยะประเด็น ให้ชัดเจน

สมาชิกคนที่ 2 ฟังขั้นตอน รวบรวมข้อมูล หาแนวการตอบคำถาม

สมาชิกคนที่ 3 ตอบคำถาม ตอบปัญหา หรือคำนวณหาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 ตอบคำถาม หรือตอบปัญหา

ทีศนา แคมมณี (2561, น.269) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบ LT มีกระบวนการที่ง่ายและไม่ซับซ้อน ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) โดยมีจำนวนสมาชิก ในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน

2. กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาพร้อมกัน โดยที่กำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ตัวอย่าง เช่น

สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำสั่ง

สมาชิกคนที่ 2 หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 3 หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

3. กลุ่มสรุปคำตอบพร้อมกันแล้วจึงส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม

4. งานกลุ่มได้คะแนนสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากันทุกคน

ประดับศิลป์ ชากำนัน (2556, น.16) กล่าวถึง การจัดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT ไว้ดังนี้

1. ชี้นำสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมที่ครูเป็นผู้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูและนักเรียน ทบทวนความรู้เดิม หรือกระตุ้นความสนใจในการนำไปสู่การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น เพลง รูปภาพ ข่าว หรือวิธีการต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา

2. ชั้นศึกษากลุ่มย่อย มีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน

2.2 สมาชิกในกลุ่มแบ่งบทบาทหน้าที่กัน ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือคำชี้แจง

นักเรียนคนที่ 2 ศึกษาเนื้อหาหรือคำตอบ

นักเรียนคนที่ 3 สรุปเนื้อหาหรือหาคำตอบ

นักเรียนคนที่ 4 ตรวจสอบเนื้อหาหรือคำตอบ

2.3 สรุปเนื้อหาหรือคำตอบร่วมกันเพื่อเป็นคำตอบของกลุ่ม

2.4 นำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียนและร่วมกันแสดงความคิดเห็นของผลงาน

3. ชั้นประเมินผล เป็นการดำเนินกิจกรรมตรวจสอบคำตอบหรือผลงาน โดยให้คะแนนเป็นกลุ่ม กลุ่มใดที่ได้คะแนนสูงที่สุดจะได้รางวัลหรือติดผลงานประกาศที่ป้ายนิเทศ

4. ชั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่เรียน หรืออาจใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจดบันทึกลงในสมุด ทำแผนภาพความคิด หรือวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหา

Jhonson and Jhonson (1987, pp.101-102, อ้างถึงใน อติศรา เรื่องสนาม, 2557, น.28) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. ชั้นเตรียม ซึ่งประกอบด้วย ครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำถึงบทบาทหน้าที่ของนักเรียน 4-6 คน แจกวัสดุประสงค์ของการเรียนในแต่ละบท แต่ละคาบ และฝึกฝนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับกิจกรรมกลุ่ม

2. ชั้นสอน ครูทำกิจกรรมทางการสอนที่ประกอบด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ เพื่อให้ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย และมีการช่วยเหลือกัน ฝึกปฏิบัติ ทำให้เกิดการเสริมแรงและการสนับสนุนกัน

4. ชั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนหรือไม่ และมีผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคล ต่อจากนั้นจึงเป็นการทดสอบ

5. ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ไม่เข้าใจ ครูควรเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม หากจุดเด่นและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2.4.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together)

จันทร์หา ตันติพงศานุรักษ์ (2543, น.45) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ไว้ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม เพราะทุกคนมีการร่วมมือกันทำงาน มีส่วนร่วมในการทำงานที่เท่าเทียมกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดี

2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมีโอกาสคิด พูด แสดงออกทางด้านความคิดเห็นลงมือปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกัน

4. ทำให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น มีการร่วมคิด ระดมความคิด นำข้อมูลมาทำการพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด ทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ และ ตัดสินใจ

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนเกิดการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันภายในสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

6. ส่งเสริมต่อทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะการทำงาน

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น.19) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการพัฒนาทางด้านเจตคติและค่านิยมในตัวของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้มีผลต่อผู้เรียน ดังนี้

1. มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน
2. เกิดทักษะทางสังคม โดยเฉพาะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น
3. รู้จักตนเองและเกิดความตระหนักในคุณค่าของตนเอง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) หมายถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนที่เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกภายในกลุ่มมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ โดยแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ ช่วยเหลือกลุ่มในการเรียนรู้ โดยแบ่งหน้าที่คือ สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือคำชี้แจง สมาชิกคนที่ 2 ศึกษาเนื้อหาหรือหาคำตอบ สมาชิกคนที่ 3 ศึกษาเนื้อหาหรือหาคำตอบ สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบเนื้อหาหรือคำตอบ สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มคอยช่วยเหลือกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และ สมาชิกแต่ละคนต้องมีความสามารถที่แตกต่างกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน คละความสามารถ และเพศ ครูแนะนำทักษะในการเรียนร่วมกัน แนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทสมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเนื้อหาที่เรียน มอบหมายงานให้นักเรียน แต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่ม แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ครูตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่ม กลุ่มใดที่ได้คะแนนงานมากที่สุดจะได้รับคำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

2.5 แผนการจัดการเรียนรู้

2.5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น.139) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ สามารถบรรลุตามมาตรฐานของการเรียนรู้

รุจิรี ภูสาระ (2545, น.159) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการจัดประสบการณ์ของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น.213) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ เป็นคำศัพท์ใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ใช้คำว่า “แผนการจัดการเรียนรู้” แทนคำว่า “แผนการสอน” เพราะต้องการให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตรงกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, น.104) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่มีการจัดทำขึ้นจากหลักสูตรและคู่มือของครูผู้สอน

ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนได้เตรียมไว้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนล่วงหน้า เป็นการเตรียมการสอนที่มีระบบ มีการใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ โดยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแผนการสอนต้องกำหนดขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์และบรรลุจุดประสงค์หรือมาตรฐานของการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นและกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น.374-375) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ มี 11 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสในการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร แนวทางของการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงการศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรอื่น ๆ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ช่วยให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอนครบตามเนื้อหาในหลักสูตร และสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดของการเรียนรู้

3. ทำให้การดำเนินการสอนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในแต่ละคน เมื่อทำการสอน

4. สร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนในเรื่องของเนื้อหาวิชา กิจกรรมการจัดการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล สร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน

5. สร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนต่อครูผู้สอน เมื่อครูผู้สอนเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีความสมบูรณ์

6. ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนในแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขในการเรียนการสอนครั้งถัดไป

7. ทำให้มีการจัดลำดับของเนื้อหาการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่ดีและ สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

8. ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ สภาพความเป็นจริงของบริบทโรงเรียน ทรัพยากรทางท้องถิ่น ค่านิยมหรือความเชื่อ

9. เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร หรือผู้นิเทศสามารถแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนและหลังการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพ

10. ผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ต้องการ เพื่อเสนอแนะต่อบุคลากรหรือหน่วยงาน ที่มีเกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ เขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น

11. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง ที่แสดงถึงความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ ของผู้ที่ทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเผยแพร่เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, น.105) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การกำหนด แผนงานในรูปแบบระยะยาว ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญดังนี้

1. เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน
2. ทำให้ผู้สอนสามารถมองเห็นถึงแผนงานของการจัดการเรียนรู้ในระยะยาว ได้ทราบถึงเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ตลอดทั้งภาคเรียน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการเตรียมตัวของครู

3. เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการภายในโรงเรียนในการวางแผนงาน บริหารในด้านวิชาการโรงเรียน เช่น การจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน การจัดเตรียมวันสอบ กลางภาค และปลายภาค การเตรียมสื่อการสอน เป็นต้น

4. เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการจัดเตรียมการเรียนรู้ได้ เช่น เป็นประโยชน์ต่อ การจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ เตรียมแหล่งวิทยากรล่วงหน้าในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญในการช่วยให้ ครูผู้สอนได้เตรียมการจัดการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า มีแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปในแนวทางเตรียมกันให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และทำการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น

2.6 บริบทของโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย

โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งอยู่เลขที่ 906 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000 จำนวนพื้นที่บริเวณโรงเรียนทั้งหมด 14 ไร่ 3 งาน 63.5 ตารางวา

2.6.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2465 เดิมตั้งอยู่บริเวณวัดบ้านส่องและวัดอุทัยทิศบ้านนางใย สังกัดประชาบาล พ.ศ. 2480 โอนกิจการเป็นเทศบาลดำเนินการ แต่ให้ได้รับเงินเดือนและเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2495 ย้ายจากวัดบ้านส่องและวัดอุทัยทิศบ้านนางใย มาตั้งโรงเรียนสวนกุหลาบธรรม อยู่ในบริเวณปัจจุบัน เนื้อที่ 14 ไร่ 3 งาน 63.5 ตารางวา

พ.ศ. 2506 โอนกิจการทั้งหมดเป็นของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อมาโรงเรียนพัฒนาเจริญเติบโตขึ้น เปิดเรียนชั้นเด็กเล็ก ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามนโยบายพัฒนาการศึกษาของประเทศ

พ.ศ. 2538 เปิดขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รับสมัครนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นปีแรก มีนักเรียน 73 คน ได้งบประมาณจากกรมการปกครองมาก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีต 3 ชั้น 8 ห้องเรียน ภายหลังต่อเติมได้ถุนเพิ่ม 4 ห้องเรียนรวม 12

พ.ศ. 2544 ได้งบประมาณจากกรมการปกครองมาก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีต 4 ชั้น 12 ห้องเรียน ได้ถุนโล่ง 1 หลัง สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2544 ได้ทำการย้ายห้องเรียนมัธยมศึกษาขึ้นไปเรียน

พ.ศ. 2545 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย เป็นโรงเรียนเครือข่ายในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยเริ่มใช้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พ.ศ. 2549 ได้งบประมาณจากกรมการปกครองมาก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีต 8 เหลี่ยม 8 ห้องเรียน 1 หลัง สร้างเสร็จเมื่อวันที่ วันที่ 16 พฤษภาคม 2550 ได้ทำการย้ายห้องเรียนอนุบาลจากอาคาร 2 ขึ้นไปเรียน

พ.ศ. 2551 ได้งบประมาณจากกรมการปกครองมาก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีต 3 ชั้น 12 ห้องเรียน แทนอาคารหลังที่ 2

2.6.2 ปรัชญาของโรงเรียน

โรงเรียนเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยยึดหลักการ “จริยธรรมดี มีปัญญา กีฬาเด่น เป็นคนดีของสังคม

2.6.3 คติพจน์

ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

2.6.4 สีประจำโรงเรียน

สีขาว - แดง

2.6.5 คำขวัญของโรงเรียน

วินัยดี กีฬาเด่น เป็นโรงเรียนของชุมชน

2.6.6 วิสัยทัศน์โรงเรียน

ผู้เรียนมีคุณธรรม และทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บุคลากรมีคุณภาพ ตามมาตรฐานวิชาชีพ สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ สถานศึกษากับชุมชนจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาท้องถิ่น ภูมิใจในความเป็นไทย มุ่งสู่ความเป็นสากล

2.6.7 พันธกิจของโรงเรียน

2.6.7.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีคุณภาพ

2.6.7.2 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

2.6.7.3 ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ร่วมรื้อนน่าอยู่ และรักษาสิ่งแวดล้อม

2.6.7.4 ส่งเสริมความร่วมมือในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาระหว่างสถานศึกษา และชุมชนตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น

2.6.7.5 พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้มีความพร้อม เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ภูมิใจในท้องถิ่นเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทย มุ่งสู่ความเป็นสากล

2.6.7.6 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียน ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.6.8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางโย พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้

2.6.8.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.6.8.2 ซื่อสัตย์สุจริตและกตัญญู

2.6.8.3 มีวินัยและรับผิดชอบ

2.6.8.4 ใฝ่เรียนรู้ มีเหตุผล และใช้ความรู้อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง

2.6.8.5 อยู่อย่างพอเพียง มัธยัสถ์ และรู้จักเก็บออม

2.6.8.6 มุ่งมั่นในการทำงาน อดทน และมีความเพียร

2.6.8.7 รักความเป็นไทยและร่วมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.6.8.8 มีจิตสาธารณะและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

2.6.9 สมรรถนะของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ดังนี้

2.6.9.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

2.6.9.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเป็นระบบ เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ นำความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.6.9.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม

2.6.9.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านของการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

2.7 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.7.1 ความหมายของวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544, น.4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนว่าเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน โดยทำไปพร้อม ๆ กัน กับกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่มีความเรียบง่ายและมีความน่าเชื่อถือ เพื่อนำมาพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

ธีระวุฒิ เอกะกุล (2553, น. 50) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ว่าเป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อที่จะแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในชั้นเรียน หรือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือครูประจำวิชาเหล่านั้นเป็นผู้รับผิดชอบ และนำผลของการปฏิบัติการมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อที่จะให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นการวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็ว นำผลการปฏิบัติการที่ได้มาใช้ในทันที และมีการสะท้อนข้อมูลกลับเพื่อใช้สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เกียรติยศ จิตรโกศล (2559, น.19) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ว่าเป็นการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาหรือพัฒนาโดยใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบ ต้องมีแบบแผนและเชื่อถือได้ โดยผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการวิเคราะห์และวิจารณ์ผลปฏิบัติเพื่อยืนยันผล และนำมาซึ่งการแก้ปัญหาและพัฒนางาน ซึ่งลักษณะการทำงานเป็นวงจรการทำงานต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การปฏิบัติ (นำแผนไปปฏิบัติ) 3) การสังเกต (โดยมีการประเมิน) 4) การสะท้อนผลเชิงวิพากษ์จากตนเอง และเพื่อนร่วมงานผลที่ได้นำไปปรับแผนเข้าสู่วงจรใหม่จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ปัญหาได้จริง

Marsh and Stafford (n.d., อ้างถึงใน ธีระวุฒิ เอกะกุล, 2553, น.4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า เป็นรูปแบบของการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถที่จะช่วยเหลือครูในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.7.2 ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ธีระวุฒิ เอกะกุล (2553, น. 50) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งจะเป็นปัญหาในการวิจัย เป็นปัญหาในชั้นเรียนของครูผู้สอน ซึ่งเกิดจากการรู้จักสังเกตและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนที่ครูผู้สอนได้เห็นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ตนเองนั้นรับผิดชอบ
2. นักวิจัยที่ทำการปฏิบัติการในชั้นเรียน คือครูผู้สอนประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือครูประจำวิชานั้น ไม่ใช่ นักการศึกษาทั่วไปหรือบุคคลภายนอกที่ขออนุญาตใช้ห้องเรียน เพื่อทำการทดลอง
3. ปัญหาในชั้นเรียนที่จะดำเนินการวิจัยปฏิบัติการ ควรวิเคราะห์เลือกปัญหาที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่เร่งด่วนที่ต้องแก้ไข
4. เป็นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นลักษณะหนึ่งของการศึกษาทั่วไป ที่ควรกำหนดปัญหาให้ชัดเจนก่อน หลังจากนั้นควรดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระเบียบ ตามขั้นตอนการวิจัย

5. กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ ผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่มีปัญหาในการเรียนไม่บรรลุผลตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ หรือจะเป็นผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีกว่าเดิม

6. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการดำเนินการวิจัยที่เป็นวงจรตามลำดับก่อน-หลัง นักวิจัยได้วางแผนไว้ด้วยกระบวนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติการ (Act) ขั้นสังเกตผล (Observe) และขั้นสะท้อนผลกลับ (Reflect)

7. เป็นการวิจัยที่ใช้ความร่วมมือกันหลายฝ่ายด้วยกัน ซึ่งการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน นักวิจัยสามารถดำเนินการเป็นทีมได้ โดยเฉพาะครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันและสอนห้องเรียนเดียวกัน การทำวิจัยเป็นทีมจะช่วยให้เกิดเครือข่ายและผลการวิจัยที่ขยายวงกว้าง

8. เป้าหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มุ่งเพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือครูผู้สอนที่ตนเองรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งเป็นประเภทการวิจัยทางการศึกษาที่สอดคล้องกับ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 30 หรืออีกนัยหนึ่งคือ เป้าหมายนั้นมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.7.3 ข้อจำกัดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ธีระวุฒิ เอกะกุล (2553, น. 50) ได้กล่าวถึง ข้อจำกัดของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังนี้

1. ความรีบด่วนในการวิจัย อาจทำให้นักวิจัยขาดความรอบคอบในการเตรียมการวิจัยที่ไม่มากพอ ทำให้นักวิจัยเลือกปัญหาที่เล็กไป จนทำให้ละเลยปัญหาในชั้นเรียนที่เป็นปัญหาหลัก
2. นักวิจัยอาจไม่ได้มีความชำนาญในรูปแบบงานวิจัยประเภทนี้ไม่เพียงพอ จนทำให้ไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด
3. เป็นลักษณะงานวิจัยที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุด นักวิจัยต้องมีความอดทนและทุ่มเทในงานวิจัยค่อนข้างมาก
4. นักวิจัยมีความเชี่ยวชาญและชำนาญมากพอในการเตรียมกิจกรรม
5. ความเที่ยงตรงภายนอกของงานวิจัยประเภทนี้มีน้อย และไม่ให้ความสำคัญเท่าความเที่ยงตรงภายใน ซึ่งมีค่อนข้างสูง
6. ตัวแปรภายนอกที่ไม่ได้ใช้ในการวิจัยประเภทนี้ ค่อนข้างมีผลรบกวนอย่างมากต่อผลการวิจัย
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล ต้องใช้องค์ความรู้ทางการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบกัน

2.7.4 หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

นภัทร ไชยบุตตี (2561, น. 48-50) ได้กล่าวถึงหลักการของวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ระบุปัญหาที่จะทำการวิจัย การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควรเริ่มต้นการระบุปัญหาที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการวิจัย ด้วยการรวบรวมปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในการจัดสาระการเรียนรู้หรือวิชาหนึ่ง ๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือแต่ละห้องเรียน นักวิจัยหรือครูผู้สอนควรเก็บรวบรวมข้อมูลของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางที่ใช้ในการกำหนดปัญหาที่จะทำการวิจัย ซึ่งปัญหาการวิจัยคือสภาพของผลลัพธ์การเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งไม่ตรงกับสภาพที่กำหนดหรือคาดหวังไว้

2. วิเคราะห์ปัญหา นักวิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนทำการวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียนที่ทำการคัดเลือกมาจำนวนหนึ่งว่าเป็นปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วน และสำคัญมากน้อยเพียงใดด้วยการวิเคราะห์สาเหตุปัญหาว่าเกิดจากสิ่งใด โดยมีลักษณะการพิจารณา ดังนี้

2.1 ปัญหาที่เกิดจากครูผู้สอน เช่น ความรู้หรือความไม่ชำนาญ ภาระการสอนที่มากเกินไป บุคลิกภาพของครู

2.2 ปัญหาจากผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนไม่รู้และไม่เข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ทำให้เป็นข้อบกพร่องของการเรียนที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ปัญหาจากผู้เรียนในเรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญที่สมควรนำมาดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.3 ปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น สภาพแวดล้อม บรรยากาศในชั้นเรียน สภาพพื้นฐานทางครอบครัว ระดับสติปัญญาของผู้เรียน ปัญหาร่างกายของผู้เรียน

3. การจัดลำดับสำคัญของปัญหา เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถึงปัญหาในชั้นเรียนแล้วการจัดลำดับความสำคัญของปัญหามีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

3.1 ความรุนแรงของปัญหา มีผลกระทบต่อผู้เรียนจำนวนเท่าใด

3.2 ความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาที่จะทำการวิจัย

3.3 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนคือหัวใจหลักของการวิจัย

3.4 นโยบายของสถานศึกษา

4. หาวิธีการแก้ปัญหา ก่อนลงมือวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน นักวิจัยควรหาแนวทางในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่จะปฏิบัติการ สามารถใช้วิธีการแก้ปัญหา ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะดำเนินการวิจัย

4.2 ประสพการณ์ของครู ความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนที่เป็นนักวิจัย ได้รู้จักแนวทางวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนมากที่สุด

4.3 นวัตกรรมการศึกษา ใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการวิจัย

- 4.4 การปรึกษาผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ
- 4.5 ผลจากการร่วมประชุม อบรม สัมมนา
5. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้อื่น นักวิจัยควรเป็นบุคคลที่ชอบสงสัย ชอบศึกษาหาความรู้ และพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น
6. การใช้หลักวงจรการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) การวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน ใช้หลักการปฏิบัติการเป็นวงจรดังต่อไปนี้
 - 6.1 ขั้นวางแผน (Plan)
 - 6.2 ขั้นปฏิบัติการ (Act)
 - 6.3 ขั้นสังเกตการปฏิบัติ (Observe)
 - 6.4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)
7. คุณค่าของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีคุณค่าและประโยชน์ ดังนี้
 - 7.1 คุณค่าที่มีต่อผู้เรียน
 - 7.2 คุณค่าต่อครูผู้สอน
 - 7.3 คุณค่าต่อสถานศึกษา
 - 7.4 คุณค่าต่อวงการการศึกษา
8. ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 8.1 การวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน
 - 8.2 การออกแบบวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
 - 8.3 การค้นหาและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา
 - 8.4 การเขียนโครงร่างการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
 - 8.5 การสร้างเครื่องมือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.7.5 ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Kemmis and Mc Taggart (n.d., อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537, น. 6) ได้นำเสนอ ขั้นตอนในการวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan)

เริ่มต้นด้วยการสำรวจปัญหาที่ต้องการที่จะแก้ไข ครูและผู้เกี่ยวข้องวางแผนร่วมกัน สำรวจสภาพการณ์ของปัญหาว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาที่ต้องแก้ไขคืออะไร ปัญหาเกี่ยวข้องกับใครบ้าง วิธีการแก้ไขต้องปฏิบัติอย่างไร ในขั้นวางแผนจะต้องร่วมกันปรึกษาระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ใช้แนวคิดวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหจะช่วยให้มองเห็นปัญหาได้ชัดเจน

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action)

เป็นการกำหนดแนวคิดที่เป็นกิจกรรมในชั้นวางแผนมาดำเนินการและลงมือปฏิบัติ โดยมีการวิเคราะห์และวิจารณ์ประกอบด้วย ผลการปฏิบัติจะเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observe)

เป็นขั้นการสังเกตกระบวนการของการปฏิบัติ ผลของการปฏิบัติ สภาพแวดล้อมของการปฏิบัติ โดยใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปด้วย พร้อมจดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยสิ่งที่สังเกตคือ กระบวนการปฏิบัติ และผลของการปฏิบัติ การสังเกตนั้นรวมถึงการรวบรวมผลของการปฏิบัติที่เห็นด้วยตา การรับฟัง การใช้เครื่องมือต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือการประเมิน หรือตรวจสอบกระบวนการ ปัญหา หรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องต้องตรวจสอบกระบวนการ ปัญหา หรือสิ่งที่เป็นอุปสรรค เพื่อหาแนวทางการพัฒนาขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมและนำไปสู่การปรับปรุงและวางแผนในวงรอบปฏิบัติต่อไป

จากข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มุ่งเน้นไปยังจุดที่เกิดปัญหาโดยตรงเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเฉพาะจุดอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ 3) ขั้นการสังเกต 4) ขั้นการสะท้อนผล

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริปิยะวรรณ ศิริโนนรัง (2554) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 94.12 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนจำนวนร้อยละ 88.23 มีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี สูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

ประดับศิลป์ ชากำนัน (2556) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหิน จำนวน 19 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86.85/85.09 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสือเพิ่มเติมส่งผลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 71.85 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสือเพิ่มเติมอยู่ในระดับมาก

อารยา ปันจะมาวัด (2556) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนให้ความร่วมมือกันทำงาน มีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนและทุกคนรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง

อดิศรา เรื่องสนาม (2557) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (LT) เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านอ่าวแวง จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบร่วมมือ (LT) เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.40/79.33 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (LT) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบร่วมมือ (LT) เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อัยยา เม็ดไธสง (2557) ได้ทำการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Learning Together Technique) รหัส ส16101 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตสังคม โรงเรียนวังยางวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Learning Together Technique) นักเรียนร้อยละ 70.00 มีคะแนนทักษะทางสังคมในระดับดีขึ้นไป คิดร้อยละ 72.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร้อยละ 80.00 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 73.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Learning

Together Technique) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับดี

วิลาสินี เวียงอินทร์ (2561) ได้ส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติ การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคมที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นศึกษากลุ่มย่อย ขั้นประเมินผล และขั้นสรุป โดยในแต่ละขั้นตอนนั้น สามารถส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในแต่ละด้าน ทั้งด้านบทบาทหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรับฟังความคิดเห็น และผลสำเร็จของงาน โดยผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 17.33$, S.D. = 1.73) ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคม โดยภาพรวมพบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.07)

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Al-Halal (2001) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการจัดการสอนแบบรายบุคคลกับการเรียน แบบร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิ ษาคณิตศาสตร์และการใช้ทักษะการเข้าสังคมของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ นักเรียนในชั้นเรียนเกรด 4 จำนวน 102 คน จากห้องเรียน 4 ห้องเรียน โดยกลุ่มหนึ่งถูกสอนโดยวิธีการเรียนแบบรายบุคคล และอีกกลุ่มหนึ่ง กำหนดให้ใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียน แบบร่วมมือ สามารถช่วยเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิษาคณิตศาสตร์และการใช้ทักษะ ในการเข้าสังคมของนักเรียนได้

Gupta (2004) ได้ทำการศึกษาการเรียนวิทยาศาสตร์ทางกายภาพด้วยวิธีการเรียนรู้ แบบร่วมมือ โดยแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอยู่ร่วมกัน จำนวน 4-5 คน ซึ่งต้องทำงานร่วมกัน โดยที่ไม่มีการสอบถามภาคและสอบปฏิบัติ คะแนนร้อยละ 40 ได้มากจากการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่วนวิธีการวัด และประเมินผลนั้น ให้ประเมินตนเองและประเมินผู้ร่วมงาน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนสามารถทำได้เป็นอย่างดี และตั้งใจที่จะเข้าร่วมกลุ่มโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิชาอื่น ๆ ด้วย การเรียนรู้แบบร่วมมือยังให้ประโยชน์ด้านอื่น เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ตลอดชีวิต

Graham (2006) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนในโรงเรียน ระดับมัธยม จากการวิจัยและปฏิบัติการสอนอย่างเชี่ยวชาญให้ผลลัพธ์อย่างหลากหลายวิธี เพื่อที่จะ ปรับปรุงการสอน ซึ่งรูปแบบหนึ่งในนั้นคือ การเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งยุทธวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ให้ผลสำเร็จในทางบวกกับนักเรียน ซึ่งได้ศึกษากับชั้นเรียนสังคม 2 ห้อง โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ

ซึ่งการสอนแบบร่วมมือให้ความแตกต่าง คือ ประสิทธิภาพความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน และวิธีการสอนนี้เพิ่มความสำเร็จมากกว่าวิธีการสอนแบบอื่นที่นำมาสอนในวิชาเดียวกัน

Morgan (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนเกรด 3 จำนวน 3 กลุ่ม โดยจัดการจัดการเรียนรู้ที่ต่างกัน คือ กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือและกระบวนการรับผิดชอบเป็นรายบุคคล กลุ่มที่ 2 ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มที่ 3 ใช้วิธีการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือและกระบวนการรับผิดชอบเป็นรายบุคคล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่ากลุ่มที่ใช้เทคนิคแบบร่วมมือ และกลุ่มที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบปกติ และนักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือและกระบวนการรับผิดชอบรายบุคคลมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีอื่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT จากการศึกษาเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 12 คน ที่มีปัญหาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องทวีปยุโรป โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง
- 3.2.2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 3.2.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 3.2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.2.5 แบบบันทึกอนุทินของนักเรียน

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องทวีปยุโรป โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT มีวิธีการดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรของรายวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องทวีปยุโรปเพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรป จำนวน 12 จำนวน 12 ชั่วโมง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

ความสัมพันธ์ของสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาที่ใช้สอนโดยจำแนกตามสาระการเรียนรู้ เรื่อง ทวีปยุโรป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
1	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณซีกโลกเหนือ มีดินแดนต่อเนื่องกับทวีปเอเชีย มีทะเลล้อมรอบ โดยทวีปยุโรปแบ่งออกเป็น 4 ภูมิภาค คือ ทวีปยุโรปเหนือ ยุโรปตะวันออก ยุโรปตะวันตก และยุโรปใต้ และมีทั้งหมด 44 ประเทศ	1. บอกลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
2	ทวีปยุโรป	ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรปในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์	1. วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศในทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
3	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปมีลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่แตกต่างกัน	1. วิเคราะห์จำแนกลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
4	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปมีพื้นที่ที่ทรัพยากรทางธรรมชาติหลากหลายชนิด มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งทางแหล่งน้ำ ดิน สัตว์ป่า และป่าไม้ รวมถึงแร่หลากหลายชนิด เป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทวีปยุโรปนั้นเป็นภูมิภาคที่มีความเจริญก้าวหน้าและมีความเข้มแข็ง ทางด้านเศรษฐกิจ เพราะทวีปยุโรปมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญที่หลากหลายชนิด	1. วิเคราะห์และจำแนกลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
5	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปมีจำนวนประชากรที่ค่อนข้างหนาแน่น ซึ่งมากเป็นอันดับ 3 ของโลก แต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป มีอัตราการเกิด อัตราการตายที่แตกต่างกัน ส่งผลให้โครงสร้างทางประชากรตามอายุและเพศที่แตกต่างกัน	1. อธิบายลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากรในทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
6	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านสังคมและวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ สังคมทวีปยุโรป มีลักษณะเป็นสังคมเมืองมากกว่าชนบท และมีการใช้ภาษา การนับถือศาสนา แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค	1. บอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปได้ (K) 2. สามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
สิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 1 รวมเวลา 6 ชั่วโมง				
7	ทวีปยุโรป	เศรษฐกิจทวีปยุโรปมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ด้านเกษตรกรรม การทำเหมืองแร่ เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ สามารถสร้างรายได้มูลค่าสูง	1. บอกลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
8	ทวีปยุโรป	เศรษฐกิจทวีปยุโรปมีความเจริญก้าวหน้าหลายด้านโดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม ซึ่งอุตสาหกรรมในยุโรปเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจน ด้านพาณิชย์กรรมนั้น ทวีปยุโรปเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ เป็นตลาดทางด้านการค้าขนาดใหญ่ และด้านคมนาคมขนส่ง มีความทันสมัย และพัฒนาอย่างเป็นระบบ	1. บอกลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
9	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การคมนาคมที่สะดวกส่งผลให้เมืองต่าง ๆ มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน กลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม และการคมนาคมของประเทศ หรือทวีป โดยทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรปกระจายอยู่ทุกภูมิภาค	1. ระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
10	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก แต่ยังคงประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติหลากหลายรูปแบบที่สร้างอันตรายและก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สิน โดยภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป มีหลายประเภทและเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	1. บอกลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรปได้ (K) 2. ค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1
11	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยมีระดับความรุนแรงแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ในหลายประเทศในทวีปยุโรป มีแนวทางการจัดการเพื่อป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ	1. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ (K) 2. ค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	เวลา (ชม.)
12	ทวีปยุโรป	ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีความพร้อมในทุกด้าน แต่ยังคงประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางธรรมชาติในหลายด้าน ดังนั้นจึงต้องมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและบอกแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ (K) 2. ค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาแนวทางการจัดการกับปัญหาทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	1

สิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 2 รวมเวลา 6 ชั่วโมง

3.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขพร้อมแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ดร.อพันธ์ พูลพุทธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2) นางเพ็ญศิริ วงศ์รัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

3) นางสุภาพรณ คามดิษฐ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.3.1.6 ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยรูปแบบประเมิน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หาค่าเฉลี่ยโดยเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ย 3.51 - 5.00 จึงถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้ซึ่งผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.92 - 4.97

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการตรวจสอบและพิจารณา ปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจึงนำมาใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 และผู้วิจัยทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกสังเกตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ครูผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในห้องเรียน โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

3.3.2.1 กำหนดขอบข่ายในการสัมภาษณ์ครูประจำวิชา

3.3.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ครูประจำวิชาตามขอบข่ายและประเด็นที่กำหนด

3.3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปใช้จริง

3.3.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม มีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาและค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

3.3.4.2 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบทบาทหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ด้านร่วมมือในการทำงาน ด้านการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ปรับปรุง

โดยเกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

- ร้อยละ 81–100 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก
- ร้อยละ 61–80 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี
- ร้อยละ 41–60 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง
- ร้อยละ 21–40 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้
- ร้อยละ 1–20 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับปรับปรุง

3.3.4.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณาความเหมาะสม

3.3.4.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม
จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

3.3.4.5 นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC
แล้วเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ในการนำไปประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ซึ่งผลการประเมินค่า
IOC ของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมีค่า 1.00

3.3.4.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ผ่านการพิจารณาโดย
ผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย จังหวัดมหาสารคาม

3.3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนทำนองจริงปฏิบัติการที่ 1 จำนวน 20 ข้อ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ทำนองจริงปฏิบัติการที่ 2 จำนวน 20 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบดังนี้

3.2.4.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครูและหนังสือเรียน เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

3.2.4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ วารสาร หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.4.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลาง
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล
บ้านสองนางโย

3.2.4.4 สร้างแบบทดสอบเรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยสร้าง
แบบทดสอบแบ่งเป็น 2 ชุด ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 จำนวน
30 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 จำนวน
30 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ

3.2.4.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
และพิจารณาแก้ไข

3.2.4.6 นำแบบทดสอบปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้
ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์การเรียนรู้
โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

3.2.4.7 นำผลการประเมินที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC 0.67-
1.00 ซึ่งผลการประเมินค่า IOC ของแบบทดสอบ มีค่า 1.00

3.2.4.8 นำข้อสอบที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ จัดทำแบบทดสอบ นำไปทดลอง (Try out)
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียน
เทศบาลบ้านสองนางโย ที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.2.4.9 นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจ และวิเคราะห์คุณภาพของ
แบบทดสอบ โดยนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) ตามวิธีของแบรนแนน
(Brennan) โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 ค่าความยาก (p)
มีค่าระหว่าง 0.35 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.27 - 0.87 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.25 - 0.65 ค่าอำนาจจำแนก (B) มี
ค่าระหว่าง 0.22 - 0.78

3.2.4.10 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett) (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 45) โดยค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 มีค่า 0.79 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 มีค่า 0.89

3.2.4.11 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.3.5 แบบบันทึกอนุทินของนักเรียน

แบบบันทึกอนุทินของนักเรียน เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบบันทึกสะท้อนความคิดของนักเรียน ที่จดบันทึกสภาพการณ์ความเป็นจริงที่เกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนรู้ ในขณะที่ผู้วิจัยกำลังปฏิบัติการสอนอยู่ ซึ่งบันทึกหลังเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละวงจร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในลำดับต่อไป มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.3.5.1 ศึกษาลักษณะการสร้างแบบบันทึกอนุทิน

3.3.5.2 กำหนดประเด็นในการเขียนอนุทินของนักเรียน ซึ่งเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT และสร้างแบบบันทึกอนุทินของนักเรียน

3.3.5.3 นำแบบบันทึกอนุทินของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.3.5.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบอนุทินของนักเรียนตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการสะท้อนผลวงจรต่อไป

3.4 การดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแนวคิด Kemmis and McTaggart (n.d., อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537, น. 6) ซึ่งกระบวนการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ 3) ขั้นสังเกตการณ์ 4) ขั้นการสะท้อนผล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการของการวิจัยปฏิบัติการดังนี้

วงจรปฏิบัติการที่ 1

ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan)

1. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน โดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ และสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอน

3. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และนำหลักแนวคิดมาใช้พัฒนากับกลุ่มเป้าหมาย

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT จำนวน 12 แผน เวลา 12 ชั่วโมงดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (1)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (2)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ทำเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

4.2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

4.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

4.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.5 แบบบันทึกอนุทินของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ (Action)

1. ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยในวงจรปฏิบัติการที่ 1 ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-6 ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปยุโรป
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป
 ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน คละ
 ความสามารถและเพศ ครูแนะนำทักษะในการเรียนร่วมกัน แนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทสมาชิก
 ภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเนื้อหาที่เรียน มอบหมายงานให้นักเรียน
 แต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่ม
 แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้
 บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ครูตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่ม กลุ่มใด
 ที่ได้คะแนนงานมากที่สุดจะได้รับคำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วน
 ที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์ (Observe)

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และบันทึกลงในแบบบันทึกผลหลังการสอนใน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผน

2. นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย หลังสิ้นสุด
 การจัดการเรียนการสอนครบ 6 แผนการจัดการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการที่ 1

3. นำแบบบันทึกอนุทินของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เมื่อสิ้นสุด
 การจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
 จำนวน 20 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนครบ 6 แผน
 การจัดการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการที่ 1

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

วิเคราะห์ประเมินผลหรือตรวจสอบกระบวนการวิจัยที่ดำเนินการมาว่าตรงตามเป้าหมาย
 หรือจุดประสงค์ที่วางไว้ได้หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต แบบประเมินพฤติกรรม
 การทำงานกลุ่มของนักเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบบันทึกอนุทินของนักเรียน

และบันทึกผลหลังการสอน มาวิเคราะห์และสรุปเพื่อหาสาเหตุและวิธีของการแก้ไขปัญหาและวางแผนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 ต่อไป

ตารางที่ 3.2

แผนการปฏิบัติงานในวงจรปฏิบัติการที่ 1

แผน ที่	จุดประสงค์	เครื่องมือ	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1	1. บอกลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
2	1. วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะ ภูมิประเทศในทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
3	1. วิเคราะห์และจำแนกลักษณะภูมิอากาศและ พืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับ ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ ของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
4	1. วิเคราะห์และจำแนกลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ ของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะ ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผน ที่	จุดประสงค์	เครื่องมือ	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
5	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปยุโรปใต้ (K) สามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปใต้ (P) นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A) 	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
6	<ol style="list-style-type: none"> บอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปใต้ (K) ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปใต้ (P) นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A) 	<ol style="list-style-type: none"> แบบ ประเมิน พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม บันทึก อนุทินของ ผู้เรียน แบบบันทึก ผลหลัง การสอน 	สังเกต, แบบ บันทึกอนุทิน ของผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ข้อมูล จากแบบประเมิน พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากบันทึก อนุทินของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากแบบ บันทึกผล หลังการสอน

วงจรปฏิบัติการที่ 2

ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan)

- ศึกษาข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมในวงจรปฏิบัติการที่ 1
- วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในวงจรปฏิบัติการที่ 1
- ศึกษา ค้นคว้าแนวทางสำหรับนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวงจรปฏิบัติการที่ 2

- สร้างเครื่องมือโดยปรับปรุงตามข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมในวงจรปฏิบัติการที่ 1

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ (Action)

- ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยในวงจรปฏิบัติการที่ 2 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 – 12 ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (1)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (2)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ท่าเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน คละความสามารถ และเพศ ครูแนะนำทักษะในการเรียนร่วมกัน แนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทสมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเนื้อหาที่เรียน มอบหมายงานให้นักเรียน แต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่ม แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ครูตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่ม กลุ่มใดที่ได้คะแนนงานมากที่สุดจะได้รับคำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์ (Observe)

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และบันทึกลงในแบบบันทึกผลหลังการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เมื่อเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละแผน

2. นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนครบ 6 แผนการจัดการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการที่ 2

3. นำแบบบันทึกอนุทินของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนครบ 6 แผนการจัดการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการที่ 2

4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนครบ 6 แผนการจัดการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการที่ 2

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อสรุปพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มเป้าหมาย โดยให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

ตารางที่ 3.3

แผนการปฏิบัติงานในวงจรปฏิบัติการที่ 2

แผน ที่	จุดประสงค์	เครื่องมือ	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
7	1. บอกลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
8	1. บอกลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ (P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
9	1. ระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรปได้(K) 2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรปได้(P) 3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่รับมอบหมาย (A)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
10	1. บอกลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและวิเคราะห์สาเหตุผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรปได้ (K)	แบบบันทึกผล หลังการสอน, บันทึกอนุทิน ของนักเรียน	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3

แผน ที่	จุดประสงค์	เครื่องมือ	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
	2. ค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติ ทวีปยุโรปได้ (P)			
	3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่รับมอบหมาย (A)			
11	1. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้ (K)	แบบบันทึกผล หลังการสอน ,	สังเกต	วิเคราะห์ปัญหา ในการจัดการเรียน
	2. ค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแนว ทางการจัดการกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นใน ทวีปยุโรปได้อย่างถูกต้อง (P)	บันทึกอนุทิน ของนักเรียน		การสอนในแต่ละ ขั้นตอนจากบันทึก หลังการสอน
	3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่รับมอบหมาย (A)			
	หลังสิ้นสุดวง จรปฏิบัติการที่ 2	แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่องทวีปยุโรป ท้ายวงจร ปฏิบัติการที่ 2	ทดสอบ	วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนจาก แบบทดสอบ ท้ายวงจร ปฏิบัติการที่ 2

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ได้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองจำนวน 12 ชั่วโมง ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ปฐมนิเทศนักเรียนชี้แจงจุดประสงค์และสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT

3.5.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT มีทั้งหมด 12 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 2 วงจรปฏิบัติการ ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4

วงจรปฏิบัติการและแผนการจัดการเรียนรู้

วงจรปฏิบัติการที่	แผนการจัดการเรียนรู้
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 6
2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 - 12

3.5.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน จากการสังเกตพฤติกรรมและแบบบันทึกผลหลังการสอน บันทึกกอนุทินของนักเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละครั้ง

3.5.4 ผู้วิจัยทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทวีปยุโรป เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนครบทุกแผนในแต่ละวงจรปฏิบัติการ

3.5.5 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบบันทึกกอนุทินของนักเรียน ไปวิเคราะห์ แปรผลข้อมูลและสรุป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมวิเคราะห์จากบันทึกหลังการสอน แบบบันทึกกอนุทินของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.6.2 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

3.7.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่วัด (Item-objective Congruence Index) โดยใช้วิธีของโรวินเนลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (R.K.Hambleton) โดยใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 257)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ หรือระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดังนี้ (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 44)

$$p = \frac{R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนคนตอบถูก

N แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด

3.7.1.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้วิธีของเบรนแนน (Brennan) ใช้สูตรดังนี้ (อพันธ์ พิลาพิฑธา, 2558, น. 154)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-3)$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

U แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ถูกต้อง

L แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ถูกต้อง

N_1 แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์

N_1 แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

3.7.1.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 45)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - c)^2} \quad (3-4)$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

X_2 แทน คะแนนสอบของแต่ละคน

C แทน คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.2.1 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 70)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูล

N แทน จำนวนของข้อมูลจากประชากร

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้
(อรัญ ชูยกระเดื่อง, 2557, น. 73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{(\sum X^2) - (\sum X)^2}{(N-1)}} \quad (3-6)$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม

3) ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-7)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางโย โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการปฏิบัติการในวงจรปฏิบัติการที่ 1
3. ผลการปฏิบัติการในวงจรปฏิบัติการที่ 2

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ผลการปฏิบัติการในวงจรปฏิบัติการที่ 1

ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan)

ผู้วิจัยได้สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางโย และจากการสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชาต่าง ๆ ที่ทำการสอนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ในชั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชาต่าง ๆ จำนวน 3 ท่านที่ทำการสอนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางโย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 พบว่า มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ ส่วนมากเน้นที่การสอนแบบบรรยาย และการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น พิจารณาจากความเหมาะสมของเนื้อหาที่เรียน และสภาพความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งมีเนื้อความที่สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชา ดังนี้

“...ส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนแบบรายชั่วโมงก็มีการจัดการเรียนการสอนแบบหลากหลายรูปแบบ ปกติก็มีการบรรยายทั่ว ๆ ไป และปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามความเหมาะสม สิ่งสำคัญคือเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งนั้นว่ามีความเหมาะสมในการเรียนรูปแบบใด และดูสภาพความพร้อมของนักเรียนในคาบนั้น”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2562)

“...ในรายวิชาของพี่ก็จะมีวิธีการสอนที่แตกต่างกันไปในแต่ละชั่วโมงที่เรียน ดูตามความเหมาะสม ในบางครั้งก็มีการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อที่จะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำงานร่วมกัน ให้คนที่เก่งช่วยดูแลเพื่อนที่อ่อน โดยให้นักเรียนรวมกลุ่มกันทำงาน จะได้มีการดูแลช่วยเหลือกันไป โดยในแต่ละครั้งที่ทำการสอน พี่ก็จะดูที่เนื้อหาที่จะสอนในชั่วโมงนั้นเป็นหลักว่ามีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนแบบใด”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 2, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2562)

“...ในแต่ละคาบพี่ก็จะใช้การสอนที่ปรับเปลี่ยนกันไป มีการบรรยายบ้าง ทำกิจกรรมกลุ่มบ้างคละกัน และเนื้อหาที่เรียนมาที่มีความเหมาะสมที่จะจัดการเรียนการสอนแบบไหน แต่บางครั้งเนื้อหาเหมาะกับการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มแต่เด็กมาเรียนน้อย ขาดเรียนกันเยอะ หรือไม่มีความพร้อม ก็จะต้องเปลี่ยนมาเป็นเรียนแบบบรรยายเนื้อหาและทำใบงานเดี่ยวแทน พี่ก็จะค่อย ๆ สังเกตเด็กว่าชอบแบบไหนก็จะค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนไป คละ ๆ กันไม่ให้เขาเบื่อ”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 3, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2562)

2. ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 พบว่าเมื่อมีการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนส่วนใหญ่ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กัน นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนแยกกันอยู่อย่างชัดเจน นักเรียนกลุ่มที่เก่งจะร่วมกันลงมือทำงานกลุ่มและมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานต่างจากนักเรียน ที่อยู่ในกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนที่สมาชิกบางคนในกลุ่มขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของส่งผลให้ผลงานระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อนมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งมีเนื้อความที่สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชา ดังนี้

“...ในชั่วโมงที่ทำงานกลุ่มร่วมกัน เวลาให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเอง เด็กจะเลือกเอาคนที่สนิทสนมกัน ไม่ค่อยอยากได้คนอื่นนอกจากคนที่ตนสนิท ซึ่งนักเรียนกลุ่มเก่งเขาก็จะเอาเพื่อนที่เก่งเหมือนกับตัวเอง ไม่ค่อยอยากได้คนที่เรียนอ่อนหรือคนที่ไม่ตั้งใจเรียนเข้ามาเป็นภาระเพราะเด็กกลุ่มอ่อนไม่ค่อยช่วยทำงาน กลุ่มเก่งเวลาอยู่ด้วยกันเขาจะช่วยเหลือกันทำงาน มีการแบ่งหน้าที่กัน มีคนหาคำตอบมีคนคอยเขียนคำตอบ ถ้ามีการตกแต่งเค้าก็จะช่วยกัน ส่วนกลุ่มอ่อนเมื่ออยู่ด้วยกันก็จะผลักรักระ

ให้เพื่อนทำงาน ไม่ค่อยช่วยกันทำงาน ไม่มีความรับผิดชอบต่องานของตัวเอง มีเพียงสมาชิก 1-2 คน ที่ทำงาน ทำให้เวลาส่งงาน กลุ่มแก่งมักทำงานได้ดีมากกว่า ”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2562)

“...ปัญหาที่พบในชั่วโมงเรียนของพี่เวลาที่สั่งให้ทำงานเป็นกลุ่ม หรือมีกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่ม ก็จะเป็นเรื่องการมีส่วนร่วมของนักเรียนภายในกลุ่ม ไม่ช่วยงานเพื่อน เพราะปกติเขาจะชอบจับกลุ่มกันเองอยู่กับเพื่อนสนิทของตัวเองนั่นแหละ คนที่สนิทกันก็จะเป็นคนที่ค่อนข้างเรียนเก่งเหมือนกัน เขาก็จะชอบทำงานด้วยกัน ส่วนคนที่เรียนอ่อนหน่อยหรืออยู่กลุ่มกลาง ๆ หรือกลุ่มอ่อน เขาก็จะอยู่ด้วยกัน เพราะคนเก่งส่วนมากเขาก็อยากได้เพื่อนที่เก่งแบบเขา ไม่ค่อยอยากได้คนที่เรียนอ่อน เพราะไม่ช่วยทำงาน เวลาปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มที่เก่งเขาก็จะทำได้ดีกว่า ช่วยเหลือแบ่งหน้าที่กัน เวลาทำงาน ทำงานเรียบร้อย และเสร็จตามกำหนดเวลา ส่วนกลุ่มที่อ่อนเค้าก็จะทำงานช้า ไม่ค่อยช่วยกันทำงาน ปล่อยให้เพื่อนที่อยู่ในกลุ่มทำกันไป พี่ก็ต้องคอยไปกระตุ้นให้เขาช่วยกันทำงาน ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด ”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 2, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2562)

“...เด็กก็จะมีหลากหลายแบบ เวลาพี่สอนมักจะเจอคือไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เวลาให้ทำงานกลุ่มปัญหาหลัก ๆ เลยที่สังเกตได้คือ น่าจะอยู่ที่การไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ช่วยเหลือกัน และผลงานเลยออกมาได้ไม่ดีพอ เด็กกลุ่มอ่อนส่วนมากจะไม่ค่อยทำงานหรือไม่ก็ทำงานไม่ได้ เด็กที่เก่ง เขาก็จะอยู่ด้วยกัน กลุ่มเก่งเขาจะไม่ค่อยเอาคนที่เรียนอ่อนเข้าไปอยู่รวมกันกับเขา เพราะทำงานแล้วมีปัญหาไม่ค่อยช่วยกันทำงาน เขาก็จะอยู่กับคนที่เขาสนิท พอเวลาทำงานกลุ่มเก่งเขาจะทำงานได้ดีกว่า ช่วยกันทำงานได้ดี และเสร็จทันเวลาที่สั่ง ส่วนเด็กกลุ่มอ่อนพอทำงานด้วยกันก็ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่องานที่พี่ให้ ไม่ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในกลุ่มบางที่ไม่ยอมทำอะไรเลย ไม่ค่อยช่วยเพื่อนทำงาน มีแค่ไม่กี่คนในกลุ่มที่ทำงาน ผลงานที่ออกมาเลยไม่ค่อยน่าพอใจเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ ที่เขาช่วยกันทำงาน ”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 3, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2562)

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอน พบว่า หากมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่ม เวลาปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มควรจัดกลุ่มนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้ความสามารถกัน เพื่อให้ช่วยเหลือกันทำงาน เด็กที่เก่งจะได้คอยช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อน และครูควรให้คะแนนของผลงานกลุ่มเป็นคะแนนรวมของทุกคนอย่างเท่ากัน และในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มควรให้สมาชิกภายในกลุ่มทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ จะได้มีการร่วมมือกันทำงานทุกคน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการทำงาน ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีเนื้อความที่สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชา ดังนี้

“...ปกติในการเรียนการสอนก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม เราจะจับกลุ่มให้เขาละกันตามความสามารถ มีทั้งเด็กที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกันเพื่อให้เขาช่วยเหลือกันในการทำงาน แต่ละคนต้องมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ เด็กเก่งจะได้คอยดึงเด็กอ่อนขึ้นมา เด็กอ่อนเมื่อมาอยู่กับคนทำงาน เขาจะได้มีความรับผิดชอบ เกรงใจเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนในการทำงาน เพราะเวลาให้คะแนนจะให้คะแนนเป็นรายกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มจะได้เท่ากันทุกคน ดังนั้นถ้าเขารู้ว่าสิ่งที่เขาทำส่งผลต่อกลุ่มอย่างไรบ้าง เขาจะได้ร่วมมือและช่วยกันทำงานให้ดีขึ้น ”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2562)

“...ชั่วโมงของพี่เวลาพบปัญหาเด็กไม่ช่วยเหลือกันทำงานในการทำงานกลุ่มคาบต่อ ๆ ไป พี่ก็จะจับกลุ่มให้เด็กแบบละกันทั้งแยกเพศ กับแยกความสามารถ คือ ภายในกลุ่มต้องมีคนที่ความสามารถแตกต่างกัน เขาจะได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากยิ่งขึ้น เด็กที่เรียนเก่งจะได้ช่วยดึงเด็กที่เรียนอ่อน และพี่ก็จะกำหนดให้ว่าแต่ละคนต้องมีหน้าที่ที่ต้องทำ จะได้ไม่เกิดการละเลยกันในการทำงาน หรือเอาเปรียบกันเวลาทำงานกลุ่ม เวลาส่งงานเสร็จพี่จะคอยเช็คว่าทำงานจริงไหม คือสุ่มถามคำถามเขาเวลาทำงานเสร็จว่าเขาตอบได้หรือไม่ เพราะเวลาที่ส่งผลงานมาพี่จะให้คะแนนของกลุ่มเท่ากับเป็นคะแนนรายบุคคลไปด้วย ทุกคนก็จะได้คะแนนเท่ากัน ดังนั้นเขาจะตระหนักในสิ่งที่เขาทำว่ามีผลต่อคะแนนของเขา เขาก็ช่วยเหลือกันทำงานได้ดีขึ้น รับผิดชอบต่องานที่มอบหมายมากขึ้น ”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 2, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2562)

“...ในการเรียนการสอนแบบกลุ่ม พี่ก็จะคอย ๆ ละลายพฤติกรรมเขาไปด้วยการแบ่งกลุ่มให้เขาเอง คือต้องให้เขาละ ๆ กัน ทั้งผู้ชายผู้หญิง ให้ในแต่ละกลุ่มมีทั้งคนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกัน ให้เขาปรับตัวและทำงานร่วมกัน คนที่เรียนเก่งจะได้ช่วยเหลือคนที่เรียนได้ไม่ดีบ้าง และเวลาที่ให้ทำงานกลุ่ม พี่จะให้ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ คอยรายงานใครทำอะไรช่วยกันในกลุ่ม และที่ทำให้เขาตั้งใจมากขึ้นเพราะพี่ให้คะแนนเท่ากันหมดทั้งกลุ่ม คือผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไร คะแนนรายบุคคลก็ได้เท่ากัน เขาเลยต้องช่วยเหลือกันทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเองมากขึ้น”

(ครูประจำรายวิชาคนที่ 3, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2562)

สรุปผลการสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชาต่าง ๆ ที่ทำการสอนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ ส่วนมากเน้นที่การสอนแบบบรรยาย และการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้นพิจารณาจากความเหมาะสม

ของเนื้อหาที่เรียน และสภาพความพร้อมของผู้เรียน 2) ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 พบว่า เมื่อมีการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนส่วนใหญ่ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กัน นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน แยกกันอยู่อย่างชัดเจน นักเรียนกลุ่มที่เก่งจะร่วมกันลงมือทำงานกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานต่างจากนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนที่สมาชิกบางคนในกลุ่มขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ส่งผลให้ผลงานระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและการจัดการเรียนการสอน พบว่า หากมีการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่ม เวลาปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มควรจัดกลุ่มนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้ความสามารถกัน เพื่อให้ช่วยเหลือกันทำงาน เด็กที่เก่งจะได้คอยช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อน และครูควรให้คะแนนของผลงานกลุ่มเป็นคะแนนรวมของทุกคนอย่างเท่ากัน และในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มควรให้สมาชิกภายในกลุ่มทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ จะได้มีการร่วมมือกันทำงานทุกคน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการทำงานกันดีมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม รูปแบบการจัดการเรียนสอนรูปแบบต่าง ๆ พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT มีความเหมาะสมจึงได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เข้ามาเพื่อแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ (Action)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่อง ทวีปยุโรป โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน คละความสามารถและเพศ ครูแนะนำทักษะในการเรียนร่วมกัน แนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทสมาชิกภายในกลุ่ม และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเนื้อหาที่เรียน มอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคน มีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ครูตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่ม กลุ่มใดที่ได้คะแนนงานมากที่สุดจะได้รับคำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์ (Observe)

ในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การบันทึกอนุทินของผู้เรียน การบันทึกหลังการสอน และการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยเทคนิค LT ผู้วิจัยได้ทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1

นักเรียน คนที่	ด้าน	บทบาท หน้าที่	ความ รับผิดชอบ	การมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดี	ร่วมมือใน การทำงาน	การแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็น	รวม คะแนน	ร้อยละ	ระดับพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม
	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(30)		
1	4	4	3	3	3	17	56.67	ปานกลาง	
2	4	4	5	3	4	20	66.67	ดี	
3	4	4	3	3	4	18	60.00	ปานกลาง	
4	4	4	5	4	5	22	73.33	ดี	
5	6	6	6	5	4	27	90.00	ดีมาก	
6	4	4	4	3	4	19	63.33	ดี	
7	4	4	3	4	3	18	60.00	ปานกลาง	
8	4	4	5	4	3	20	66.67	ดี	
9	6	6	4	5	4	25	83.33	ดีมาก	
10	4	4	5	2	4	19	63.33	ดี	
11	4	4	5	4	4	21	70.00	ดี	
12	4	5	5	4	5	23	76.67	ดี	
			\bar{X}			20.75	69.17	ดี	
			S.D.			3.02	-		

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในวงจรปฏิบัติภารกิจที่ 1 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 20.75$, S.D. = 3.02) คิดเป็นร้อยละ 69.17 เมื่อพิจารณานักเรียนเป็นรายบุคคลมีนักเรียนที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 70 จำนวน 7 คน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ทำวงจรปฏิบัติภารกิจที่ 1

หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวงจรปฏิบัติภารกิจที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตาราง ที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำวงจรปฏิบัติภารกิจที่ 1

นักเรียนคนที่	คะแนน (เต็ม 20 คะแนน)	ร้อยละ
1	12	60.00
2	15	75.00
3	9	45.00
4	16	80.00
5	16	80.00
6	10	50.00
7	13	65.00
8	7	35.00
9	15	75.00
10	14	70.00
11	14	70.00
12	17	85.00
\bar{x}	13.17	65.83
S.D.	3.10	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ วงจรปฏิบัติภารกิจที่ 1 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.83 เมื่อพิจารณารายบุคคลมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 7 คน และมีนักเรียนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

1. พฤติกรรมของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนการสอน

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการแบ่งงานกันทำตามบทบาทหน้าที่ของตน แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนไม่สนใจและรับฟังข้อตกลงและคำชี้แจงในการจัดการเรียนการสอนในขั้นเตรียม ทำให้ไม่เข้าใจขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม และนักเรียนบางคนยังขาดความร่วมมือในการทำงาน ไม่ทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ทำให้งานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายเสร็จล่าช้ากว่าที่กำหนด ครูจึงต้องคอยกระตุ้นนักเรียนอยู่เสมอด้วยการเข้าไปตักเตือน ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดขณะปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นไปปรับปรุงแก้ไขในวงจรปฏิบัติการถัดไป

2. บันทึกอนุทินของผู้เรียน

จากบันทึกอนุทินของผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีความสนุกกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค LT แต่ยังไม่สามารถจำบทบาทหน้าที่ของตนเองได้ และนักเรียนบางคนไม่ตั้งใจฟัง และไม่ยอมทำตามหน้าที่ของตนเอง ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ใบงานที่ครูมอบหมายให้มีความยากเกินไป สืบค้นหาคำตอบไม่ทัน ทำให้งานเสร็จล่าช้า โดยมีข้อความที่กล่าวในบันทึกอนุทินของนักเรียนดังนี้

“เรียนแบบนี้ไม่เคยเรียนมาก่อนครับ แต่เพื่อนบางคนยังจำหน้าที่ของตัวเองไม่ค่อยได้ ไม่ยอมทำตามหน้าที่ ทำให้งานเสร็จช้าครับ ครูเพิ่มเวลาให้นานกว่านี้หน่อยครับ”

(นักเรียนคนที่ 4, บันทึกอนุทิน, 7 มกราคม 2563)

“ได้ทำงานกับเพื่อนที่ได้สนิท แต่เพื่อนบางคนก็ไม่ค่อยสนใจ ไม่ตั้งใจฟัง จำหน้าที่ของตัวเองไม่ได้และขั้นตอนจำยากค่ะ เพื่อนกลุ่มอื่นเสียงดังรบกวนไปค่ะ”

(นักเรียนคนที่ 19, บันทึกอนุทิน, 7 มกราคม 2563)

“ต้องตั้งใจเรียนมากขึ้นกว่าเดิมค่ะ เพราะต้องทำหน้าที่สืบค้นข้อมูลและต้องทำอีกหลากหลายหน้าที่ในคาบต่อไป แต่เพื่อนไม่ค่อยให้ความร่วมมือค่ะ บางคนก็ชอบเล่นกันตอนทำงาน อยากให้มีความสามัคคีมากกว่านี้”

(นักเรียนคนที่ 12, บันทึกอนุทิน, 8 มกราคม 2563)

“งานที่ครูให้ทำยากไปครับ บางทีหาคำตอบไม่ทัน ต้องการเวลาในการทำมากกว่านี้ เพื่อนในกลุ่มบางคนก็ไม่สนใจทำงานครับ และตักเตือนเพื่อนกลุ่มอื่นที่คุยกันเสียงดังครับ เพราะทำให้ไม่มีสมาธิครับ”

(นักเรียนคนที่ 3, วันที่กอนุนทิน, 15 มกราคม 2563)

“เพื่อนช่วยทำงานมากขึ้นค่ะ ทุกคนมีหน้าที่ของตัวเอง และต้องช่วยกันทำค่ะ ได้แบ่งหน้าที่กันทำและหน้าที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละคาบดีค่ะ ได้เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ได้รู้เรื่องทวิปัญหามากขึ้น ใบงานยากไป บางทีก็หาคำตอบไม่ทันค่ะ”

(นักเรียนคนที่ 15, วันที่กอนุนทิน, 21 มกราคม 2563)

3. วันที่ผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องทวิปัญหะ ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นประเมินผล 5) ขั้นสรุป มีผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม นักเรียนส่วนมากให้ความร่วมมือและสนใจ เมื่อครูอธิบายแต่ยังมีนักเรียนบางคนพูดคุยหยอกล้อระหว่างที่ครูแนะนำขั้นตอนการทำงาน และไม่ได้ตั้งใจฟัง ทำให้ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ได้รับ ครูจึงต้องคอยเข้าไปอธิบายและชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเทคนิค LT เป็นรายบุคคล และอธิบายขั้นตอนการทำงานกลุ่มเป็นแผนผังไว้บนกระดานเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน นักเรียนให้ความสนใจระหว่างการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ สื่อ Power Point คลิปวิดีโอ รูปภาพต่าง ๆ ประกอบการสอน ทำให้กระตุ้นความสนใจระหว่างการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้น แต่มีนักเรียนบางคนพูดคุยหยอกล้อกัน ไม่ได้ตั้งใจฟังระหว่างทำการสอน ครอบคลุมสมาธิของเพื่อนที่ตั้งใจเรียน ครูจึงต้องคอยตักเตือน และกระตุ้นให้สนใจในสิ่งที่ครูสอนด้วยการถามคำถามหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนส่วนมากให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม และตั้งใจในการทำงานกลุ่ม แต่มีนักเรียนบางคนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และจำหน้าที่ของตนไม่ได้ ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ครูจึงต้องคอยติดตามและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยให้นักเรียนรายงานความคืบหน้าของงานที่ได้รับมอบหมายไป และบางครั้งนักเรียนอาจจะไม่เข้าใจในใบงาน สืบค้นข้อมูลไม่พบ ตอบคำถามได้ไม่ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการ ทำให้บางครั้งงานเสร็จล่าช้า ครูจึงต้องปรับเปลี่ยนใบงานให้นักเรียนเข้าใจและสืบค้นข้อมูลได้ง่ายยิ่งขึ้น และ

กำหนดระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนและกระชับมากขึ้น เพื่อที่นักเรียนจะได้มีเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่มเพิ่มขึ้น และส่งงานได้ทันเวลา

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล นักเรียนบางกลุ่มส่งงานไม่ทันเวลาที่กำหนด จึงทำให้ประเมินผลงานกลุ่มไม่ทัน และโดนหักคะแนน ครูจึงต้องกำหนดเวลาให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอน การจัดการเรียนการสอน เพื่อที่นักเรียนจะได้แบ่งเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม และนักเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือและตั้งใจเวลาทำกิจกรรมกลุ่ม ครูจึงสุ่มนักเรียนให้ตอบคำถามและนักเรียนไม่สามารถตอบได้ อธิบายคำตอบได้ไม่ชัดเจน ครูจึงต้องคอยตักเตือนและลงโทษทางลบด้วยการหักคะแนนของทั้งกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ตระหนักถึงผลเสียของการถูกหักคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้ปรับปรุงตนเองในครั้งถัดไป

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป นักเรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ และร่วมกันสรุปความรู้ร่วมกันกับครูผู้สอน มีนักเรียนบางคนที่ไม่สนใจฟังและพูดคุยนอกรอบเพื่อนสมาชิก ครูต้องคอยตักเตือนและให้สรุปบทเรียนให้ครูและเพื่อนๆ ฟัง เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจในขั้นตอนการสรุปบทเรียนมากขึ้น

4. สรุปปัญหาจากการปฏิบัติการตรวจปฏิบัติการที่ 1

ผู้วิจัยได้นำผลการปฏิบัติการในวงจรที่ 1 มาวิเคราะห์และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาในวงจรปฏิบัติการที่ 2 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3

ปัญหาจากวงจรปฏิบัติการที่ 1 และแนวทางการแก้ไข

ปัญหาวงจรปฏิบัติการที่ 1	แนวทางการแก้ไข
1. นักเรียนบางคนจดจำบทบาทหน้าที่ของตนเองไม่ได้ เมื่อมีการสลับหมุนเวียนในครั้งถัดไปจึงเกิดความล่าช้า	1. ครูชี้แจงและวาดภาพแผนผังบทบาทหน้าที่ให้นักเรียนดู เพื่อให้ นักเรียน เข้าใจได้ง่ายขึ้น และนำสติ๊กเกอร์ติดหลังแผ่นป้ายหมายเลขของสมาชิกทุกกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียน เขียนชื่อตนเองลงไปบนแผ่นป้ายทุกครั้ง เมื่อถึงการสลับหมุนเวียนหน้าที่ในครั้งถัดไป นักเรียนสามารถรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมได้ทันที
2. นักเรียนใช้เวลาในบางขั้นตอนมากเกินไป โดยเฉพาะขั้นกิจกรรมกลุ่ม ส่งผลให้การส่งงานมีความล่าช้ากว่ากำหนด	2. ครูปรับเปลี่ยนกิจกรรมในใบงานให้เข้าใจง่ายขึ้น และกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อให้ นักเรียน สามารถบริหารเวลาให้ได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัญหาจรรยาบรรณปฏิบัติที่ 1	แนวทางการแก้ไข
3. นักเรียนบางคนไม่ตั้งใจทำงาน โดยเฉพาะนักเรียนคนที่ 1,3,7 โดยนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการทำงานเท่าที่ควรขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม และไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มเท่าที่ควร	3. ครูคอยกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการทำงานกลุ่มของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และคอยชมเชยและให้กำลังใจนักเรียนเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม กระตุ้นนักเรียนอยู่เสมอด้วยการสุ่มถามคำถามเวลาทำกิจกรรมกลุ่มหรือให้นักเรียนรายงานความคืบหน้าของผลงานกลุ่ม และใช้การเสริมแรงทางบวกด้วยการให้รางวัลกลุ่มที่ทำผลงานได้ดีที่สุดเพื่อให้นักเรียนตั้งใจและมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มยิ่งขึ้น

4.3 ผลการปฏิบัติการในวงจรรยาบรรณปฏิบัติที่ 2

หลังจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (1)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปยุโรป (2)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ท่าเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ภัยพิบัติในทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง แนวทางการจัดการภัยพิบัติของทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ปัญหาและแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในวงจรรยาบรรณปฏิบัติที่ 1 และนำข้อมูลที่ได้มานั้นมาวิเคราะห์ หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขในแผนการจัดการเรียนรู้ในวงจรรยาบรรณปฏิบัติที่ 2 เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการทำกิจกรรม ชี้แจงและกำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน โดยกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน และ

แนะนำระเบียบของกลุ่ม บทบาทสมาชิกภายในกลุ่ม โดยครูชี้แจงและวาดภาพแผนผังบทบาทหน้าที่ให้นักเรียนดู เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและจำได้ง่ายขึ้น และครูใช้สติ๊กเกอร์สีต่าง ๆ ติดไว้หลังแผ่นป้ายหมายเลขของสมาชิกทุกกลุ่ม เพื่อให้ให้นักเรียนได้เขียนชื่อตนเองลงไปทุกครั้งของการทำกิจกรรม เมื่อถึงการสลับหมุนเวียนหน้าที่ในครั้งถัดไป

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายเนื้อหาที่เรียน มอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยครูคอยกระตุ้นและกำกับติดตามการทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด โดยครูสุ่มสมาชิกภายในกลุ่มให้รายงานความคืบหน้าของผลงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ครูตรวจสอบผลงานของกลุ่ม และให้คะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนงานมากที่สุดจะได้รับคำชมเชยหรือรางวัล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์ (Observe)

ในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต บันทึกกอนูทินของผู้เรียน การบันทึกหลังการสอน และการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

1. ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยเทคนิค LT ผู้วิจัยได้ทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนและนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์โดยหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2

ด้าน นักเรียน คนที่	ด้าน	บทบาท	ความ	การมี	ร่วมมือใน	การแสดง	รวม	ร้อยละ	ระดับ
	หน้าที่	รับผิดชอบ	ปฏิสัมพันธ์	การทำงาน	ความเห็นและรับฟัง	ความคิดเห็น			
	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(30)		พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
1	5	5	4	4	4	4	22	73.33	ดี
2	6	5	5	5	5	5	26	86.67	ดีมาก
3	5	5	4	4	4	5	23	76.67	ดี
4	6	6	5	4	4	5	26	86.67	ดีมาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	ด้าน	บทบาท หน้าที่	ความ รับผิดชอบ	การมี ปฏิสัมพันธ์ ที่ดี	ร่วมมือใน การทำงาน	การแสดงความ คิดเห็นและรับฟัง ความคิดเห็น	รวม (30)	ร้อยละ	ระดับ พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม
		(6)	(6)	(6)	(6)	(6)			
5		6	6	6	6	5	29	96.67	ดีมาก
6		6	5	5	5	4	25	83.33	ดีมาก
7		6	5	4	5	5	25	83.33	ดีมาก
8		5	5	5	4	5	24	80.00	ดี
9		6	6	6	6	5	29	96.67	ดีมาก
10		6	5	4	6	4	25	83.33	ดีมาก
11		6	6	6	6	4	28	93.33	ดีมาก
12		6	6	5	6	4	27	90.00	ดีมาก
				\bar{X}			25.75	85.83	
				S.D.			2.22	-	ดีมาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในวงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 25.75$, S.D. = 2.22) คิดเป็นร้อยละ 85.83 เมื่อพิจารณานักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนผ่านเกณฑ์การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 70 ทุกคน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ทำยวงจรปฏิบัติการที่ 2

หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวงจรปฏิบัติการที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องทวีปยุโรป จำนวน 6 แผน ประกอบด้วยแผนที่ 7-12 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตาราง ที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำยวงจรปฏิบัติการที่ 2

นักเรียนคนที่	คะแนน (เต็ม 20 คะแนน)	ร้อยละ
1	15	75.00
2	14	70.00
3	15	75.00
4	18	90.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนน (เต็ม 20 คะแนน)	ร้อยละ
5	19	95.00
6	16	80.00
7	15	75.00
8	15	75.00
9	18	90.00
10	16	80.00
11	17	85.00
12	16	80.00
\bar{x}	16.17	80.83
S.D.	1.53	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ วงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ทุกคน

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

1. พฤติกรรมของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนการสอน

พฤติกรรมของนักเรียนระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความสนใจ ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและซักถามกับครูในสิ่งที่นักเรียนสงสัยในสิ่งที่ครูสอน และนักเรียนเข้าใจในกระบวนการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างถูกต้องทำให้ไม่เสียเวลาในการทำกิจกรรม ขั้นตอนต่อไป นักเรียนมีความกระตือรือร้นให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกกลุ่ม พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มมากขึ้น รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองจนเสร็จสมบูรณ์ และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่มร่วมกันเป็นอย่างดี ทำให้การทำงานกลุ่มดำเนินไปได้อย่างดี นักเรียนสามารถบริหารจัดการเวลาได้เหมาะสมมากขึ้น ทำให้ส่งงานได้ตรงตามเวลาที่ครูกำหนด นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญในการร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่มมากยิ่งขึ้น

2. แบบบันทึกอนุทินของผู้เรียน

จากบันทึกอนุทินของผู้เรียนพบว่านักเรียนมีความตื่นตัวและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม และจำบทบาทหน้าที่และสามารถทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี ได้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน ได้สืบค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง มีการแบ่งหน้าที่การทำงาน ทำให้งานเป็นระบบมากขึ้น ทำให้งานเสร็จตามเวลาที่กำหนด โดยมีข้อความที่กล่าวในบันทึกอนุทินของนักเรียนดังนี้

“รู้สึกสนุกสนานมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องทวีปยุโรป อยากเรียนแบบนี้บ่อย ๆ ครับ ทำให้ตื่นตัวตลอดเวลา เพื่อนในกลุ่มช่วยทำงานดี เพื่อนทำหน้าที่ของตนเองได้ ครูทำแผนผังไว้ให้เข้าใจง่ายดีครับ แต่เพื่อนทำซ้ำนิดหน่อยครับ”

(นักเรียนคนที่ 1, บันทึกอนุทิน, 28 มกราคม 2563)

“ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ค้นคว้าความรู้ในหนังสือเพิ่มขึ้น ไม่ต้องเขียนเยอะทำให้ได้พูดกันมากขึ้น แต่บางทีเพื่อนก็ขบถเหมือนกัน เวลาทำงานได้เปลี่ยนหน้าที่กันทำเรื่อย ๆ ได้ทำงานตามหมายเลข เพื่อนก็ช่วยทำงานมากขึ้นด้วยค่ะเพราะอยากได้รางวัล”

(นักเรียนคนที่ 14, บันทึกอนุทิน, 30 มกราคม 2563)

“สนุกกับกิจกรรมและการสอนแบบนี้เพราะได้เปิดประสบการณ์ใหม่ ๆ ไม่ต้องจดเยอะช่วยกันทำงานค้นหาในหนังสือ กิจกรรมกลุ่มทำให้ได้พูดกันมากขึ้น แต่เสียงกันภายในกลุ่ม ได้แบ่งหน้าที่ทำงาน งานเป็นระบบเข้าใจง่าย เพื่อนในกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น ทำให้งานเสร็จตามกำหนดเวลาแล้วมีความสุขค่ะ”

(นักเรียนคนที่ 17, บันทึกอนุทิน, 30 มกราคม 2563)

“มีความรู้เพิ่มขึ้น มีความรู้ใหม่ ๆ หลายอย่าง ได้มีหน้าที่ช่วยเพื่อนทำงาน เวลาไม่เข้าใจเพื่อนก็ช่วยอธิบายครับ มีความสามัคคีภายในกลุ่มดีครับ แต่เพื่อนบางกลุ่มทำเสร็จแล้วเสียงดังครับ”

(นักเรียนคนที่ 8, บันทึกอนุทิน, 4 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่ปวดหัวดีค่ะ เพลิดเพลินในการสอน เพราะรอบนี้หนูตั้งใจฟังทุกคาบเลยคะ สนุกกับงานกลุ่มที่ทำ เพื่อนผู้ชายก็ช่วยทำงานมากขึ้นค่ะ แต่ก็ทะเลาะกับเพื่อนในกลุ่มเรื่องงานบางครั้งค่ะ”

(นักเรียนคนที่ 21, บันทึกอนุทิน, 6 กุมภาพันธ์ 2563)

3. บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องทวีปยุโรป วงจรปฏิบัติการที่ 2 มีผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น เข้าใจในขั้นตอนและกระบวนการในการทำกิจกรรมกลุ่ม ให้ความร่วมมือและตั้งใจฟังสิ่งที่ครูอธิบายและชี้แจง สามารถจดจำบทบาทหน้าที่ของตนเอง สลับหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเป็นระบบ และมีความพร้อมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบกลุ่มเป็นอย่างดี

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน นักเรียนให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือเมื่อครูซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน และนักเรียนตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูสอนมากยิ่งขึ้น มีการซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในส่วนที่ตนเองสงสัยเพื่อที่จะนำไปประกอบการทำกิจกรรมกลุ่มหรือใบงานที่ครูมอบหมายให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องที่สุด

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี มีการทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเป็นระบบ รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น มีการช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่ม พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม มีการสืบค้นข้อมูล ค้นคว้าหาคำตอบในใบงานได้เป็นอย่างดี ตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่มร่วมกัน จัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่มได้อย่างเหมาะสม ทำให้นักเรียนสามารถส่งผลงานได้ตรงตามเวลาที่ครูกำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งงานที่ครูมอบหมายได้ตรงตามเวลาที่กำหนด และครูสามารถประเมินผลงานกลุ่มได้ทุกกลุ่มและสามารถอธิบายชี้แจงคำตอบให้นักเรียนได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น และครูแจ้งให้นักเรียนได้ทราบถึงกลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดพร้อมกล่าวชมเชยและให้รางวัลกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความสุขและมีความพึงพอใจกับผลงานกลุ่มของตนเอง มีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานกลุ่มในครั้งถัดไปเพิ่มมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป นักเรียนมีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียน และสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนร่วมกันกับครูได้ และสามารถตอบคำถามเมื่อครูซักถามหรือให้ร่วมแสดงความคิดเห็นได้เป็นอย่างดี และนักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่มมากขึ้น มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดีขึ้น รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย

4. สรุปผลการปฏิบัติการวงจรปฏิบัติการที่ 2

จากตารางที่ 4.3 ผลการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบกลุ่มร่วมมือ โดยเทคนิค LT พบว่านักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 25.75$, S.D. = 2.13) คิดเป็นร้อยละ 85.83 ซึ่งมีคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่สูงขึ้น จากวงจรปฏิบัติการที่ 1 และผ่านเกณฑ์การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 70

และจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยเทคนิค LT สามารถสรุปผลการปฏิบัติการได้ดังนี้

1. นักเรียนให้ความสนใจกับการทำกิจกรรมและตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูสอนมากยิ่งขึ้น มีการพูดคุยซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันภายในห้องเรียนมากขึ้น
2. นักเรียนให้ความสำคัญกับการทำงานกลุ่มมากขึ้น ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม มีการทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเป็นระบบ ปฏิบัติตามขั้นตอนได้เป็นอย่างดี
3. นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกภายในกลุ่ม มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มมากขึ้น
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย และมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง
5. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และสามารถบริหารจัดการเวลาในการทำกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางเฒ่า ผู้วิจัยได้สรุปผลอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 ผลการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นประเมินผล 5) ขั้นสรุป โดยแบ่งผลการปฏิบัติการออกเป็น 2 วงจร ดังนี้

วงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 20.75$, S.D. = 3.02) คิดเป็นร้อยละ 69.17 เมื่อพิจารณานักเรียนเป็นรายบุคคลมีนักเรียนที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 70 จำนวน 7 คน

วงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 25.75$, S.D. = 2.22) คิดเป็นร้อยละ 85.83 เมื่อพิจารณานักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนผ่านเกณฑ์การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 70 ทุกคน

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งผลการปฏิบัติการออกเป็น 2 วงจร ดังนี้

วงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.83 เมื่อพิจารณารายบุคคลมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 7 คน และมีนักเรียนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน

วงจรถอบปฏิบัติการณ์ที่ 2 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ทุกคน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่อง ทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนสูงขึ้น โดยในวงจรถอบปฏิบัติการณ์ที่ 1 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับดี แต่ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนการสอน เช่น 1) นักเรียนบางคนจำบทบาทหน้าที่ยังไม่ค่อยได้และไม่เข้าใจกระบวนการทำกิจกรรมจึงทำให้เกิดความล่าช้า 2) นักเรียนใช้เวลาในบางขั้นกิจกรรมกลุ่มมากเกินไป จึงเกิดความล่าช้าและส่งงานไม่ทัน 3) นักเรียนบางคนยังไม่ค่อยตั้งใจทำงานและมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มเท่าที่ควร เป็นต้น ผู้วิจัยได้นำปัญหาดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขโดยการชี้แจงและวาดภาพแผนผังบทบาทหน้าที่ให้นักเรียนเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และปรับเปลี่ยนกิจกรรมในใบงาน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ครูคอยกำกับติดตาม กระตุ้นและสอบถามนักเรียนเวลาทำกิจกรรมหรือให้รายงานความคืบหน้าของผลงานกลุ่ม และใช้การเสริมแรงบวกโดยการให้รางวัลกลุ่มส่งผลให้ในวงจรถอบปฏิบัติการณ์ที่ 2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ส่งผลให้พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถทำงานตามบทบาทหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กันช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม พูดคุยแลกเปลี่ยนและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2545, น. 12) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการจัดการเรียนรู้ที่จัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้เป็นกลุ่มย่อยเพื่อทำงานร่วมกัน ทำกิจกรรมให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนดให้ โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มต้องมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความเห็น มีบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และสมาชิกภายในกลุ่มนั้นต้องมีความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งภายในกลุ่มความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้น สมาชิกภายในกลุ่มมีส่วนที่รับผิดชอบร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2545, น.44) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนช่วยกันทำงานโดยมีการแบ่งหน้าที่ มีการพูดคุยปรึกษากันมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยแต่ละคนนั้นจะมีโอกาสทำหน้าที่และแบ่งกันทำหน้าที่เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน โดยถือว่าผลงานที่ทำร่วมกันนั้น สมาชิกได้ยอมรับและเข้าใจต่องานที่ได้รับมอบหมายเพื่อมุ่งไปสู่ผลสำเร็จร่วมกัน และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาสินี เวียงอินทร์ (2561) ได้ส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสามารถส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในแต่ละด้านของนักเรียนให้เพิ่มสูงขึ้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับดีมากโดยผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม มีการรับฟังความคิดเห็น และด้านผลสำเร็จของงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ปันจะมาวัด (2556) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนให้ความร่วมมือกันทำงาน มีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนและทุกคนรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.83 เมื่อพิจารณารายบุคคลมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 7 คน และมีนักเรียนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คนในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ทุกคน โดยที่นักเรียนที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 75.00 ซึ่งมีผลการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้เนื่องจากนักเรียนคนที่ 2 มีพื้นฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนค่อนข้างมากและมีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่ครูสอนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนคนที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ วงจรปฏิบัติการที่ 1 และในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนคนที่ 2 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงจากร้อยละ 75.00 เหลือเพียงร้อยละ 70.00 เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนในวงจรปฏิบัติการที่ 2 มีเนื้อหาค่อนข้างยาก บรรยายากภายในชั้นเรียนอาจไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอนเท่าที่ควร เนื่องจากสมาชิกกลุ่มอื่นส่งเสียงดังระหว่างทำกิจกรรมกลุ่ม และพูดคุยระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนคนที่ 2 ไม่มีสมาธิในการเรียนเท่าที่ควร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนักเรียนคนที่ 1 นักเรียนคนที่ 3 นักเรียนคนที่ 6 นักเรียนคนที่ 7 และนักเรียนคนที่ 8 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวงจรปฏิบัติการที่ 1 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร ไม่ตั้งใจเรียนในเนื้อหาที่ครูสอน พูดคุยระหว่างการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกคน เนื่องจากครูใช้สื่อการเรียนที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนสนใจเนื้อหา

ในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครูคอยติดตามและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อนในกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในระดับดีคอยช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถที่อ่อนกว่า มีการพูดคุยปรึกษากันในกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น และครูคอยชมเชยและให้รางวัลเมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จ ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนการสอน มีแรงจูงใจและตั้งใจเรียนในเนื้อหาที่ครูสอนมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกภายในกลุ่มนั้นมีความสามารถที่แตกต่างกัน ได้ทำงานร่วมกัน มีการปรึกษาและช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, น.37) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยภายในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน ทุกคนภายในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คนที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในระดับดี จะช่วยเหลือคนที่มีความสามารถด้านการเรียนที่ต่ำกว่าให้พัฒนามากขึ้น สมาชิกภายในกลุ่มนั้นมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และยังต้องรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของสมาชิกภายในกลุ่มด้วย ดังนั้นความสำเร็จของบุคคล จึงหมายถึงความสำเร็จของกลุ่มอีกด้วย และสอดคล้องกับแนวคิดของ อติศรา เรืองสนาม (2557, น.25) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ (LT) คือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียน โดยที่สมาชิกภายในกลุ่มนั้น จะประกอบด้วยคนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยที่สมาชิกแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ช่วยเหลือกัน ให้คำแนะนำกันภายในกลุ่ม เพื่อร่วมกันสร้างผลงานกลุ่มให้ดีที่สุด ซึ่งยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริปิยะวรรณ ศิริโนนรัง (2554) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 94.12 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญา เมิตไธสง (2557) ได้ทำการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together Technique) รหัส ส16101 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตสังคม ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร้อยละ 80.00 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 73.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนควรนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในเนื้อหาหรือรายวิชาอื่น ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้ดีขึ้นและมีกระบวนการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบ

5.3.1.2 ครูผู้สอนควรใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวกโดยการให้รางวัลกลุ่ม เนื่องจากในการจัดกิจกรรมกลุ่มในช่วงแรก นักเรียนอาจไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ครูจึงต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น

5.3.1.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ในชั้นที่นักเรียนปฏิบัติงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย ควรกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนและเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนบริหารจัดการเวลาได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากในชั้นกิจกรรมกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ในการทำงาน และมีการค้นคว้าสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง อาจทำให้เกิดความล่าช้าส่งผลกระทบต่อขั้นตอนอื่น ๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ในระดับชั้นอื่น ๆ และในเนื้อหาวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

5.3.2.2 ควรพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น

5.3.2.3 ควรพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิคหรือวิธีอื่น ๆ เช่น เทคนิค TGT, เทคนิค STAD, เทคนิค G.I. เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). *มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์.(2540). *การวัด การวิเคราะห์ การประเมินการศึกษาเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือเสริมกรุงเทพ.
- การบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, สำนักงาน. (2558). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เกียรติยศ จิตรโกศล.(2559). *การเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2540). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ม.ป.ท.
- ครุรักษ์ ภรณ์รักษ์.(2544). *เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี: โรงพิมพ์งามช่าง.
- จันทร์ตา ดันติพงศานุรักษ์.(2543). *การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. วารสารวิชาการ กรมวิชาการ*, 17, 36-55.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์.(2556). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชนินทร์ชัย อินทิตราภรณ์.(2540). *พจนานุกรมศัพท์การศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอ คิว บุ๊คเซนเตอร์.
- ทิตนา แคมมณี.(2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี.(2561). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

- ธีรวัฒน์ หัสโก.(2558). การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบ
ร่วมมือ TGT สำหรับห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบรบือ
วิทยาคาร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล.(2553). การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) (พิมพ์ครั้งที่ 3). อุบลราชธานี:
ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- นภัทร ไชยบุตตี.(2561). การส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ร่วมกับเว็บสนับสนุน รายวิชาการเขียนโปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นุชลี อุปภัย.(2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: แม็ทซ์พอยท์.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประดับศิลป์ ชากำนัน.(2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ประกอบหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และ
วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประนอม เดชชัย.(2536). เสริมทักษะการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา. เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัฒนพงษ์ สีกา.(2551). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นผลมาจากการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติ
ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). อุดรธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พิชิต ฤทธิจรูญ.(2554). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
แฮร์สออปเตอร์มิสท์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธี และเทคนิค
การสอน 1. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ไพศาล วรคำ.(2558). การวิจัยทางการศึกษา Educational Research. มหาสารคาม: ตักสิลา
การพิมพ์.
- ภัทรา นิคมานนท์.(2538). การประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์.(2537). หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ยุพาศรี ไพวรรรณ.(2534). กระบวนการกลุ่ม. มหาสารคาม: วิทยาลัยครู มหาสารคาม.

- รุจิรี ภูสาระ.(2545). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยส์.
- โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางโย.(2561). *รายการประเมินตนเอง (Self ASsessmet Report : SAR)*.
มหาสารคาม: โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางโย.
- วัชรมา เล่าเรียนดี.(2553). *เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์.(2542). *การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- วิจารณ์ พานิช.(2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2544). *การพัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2550). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้างทอง.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์.(2551). *เอกสารประกอบการสอน วิชา 0506702 นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิลาสินี เวียงอินทร์. (2561). *การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับสื่อสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริปิยะวรรณศิริโนนรัง.(2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together : LT) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*.
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมาน เอกพิมพ์.(2560). *การจัดการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและการจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์.(2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์.(2558). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี.(2546). *การวัดผลทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ.(2551). *20 วิธี การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ดวงกมลสมัย.
- ไสว พักขาว.(2542). *การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

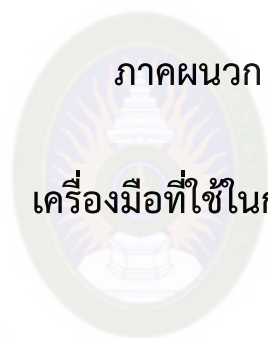
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.(2554). *ผลการประเมินคุณภาพภายนอก โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย*. สืบค้นจาก <https://aqa.onesqa.or.th/SummaryReport.aspx>
- สุจิตรา แก้วหนองแสง.(2558). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้การบวก การลบ การคูณทศนิยม และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อดิสราร เรืองสนาม.(2557). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (LT) เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรัญ ชูยกระเดื่อง.(2557). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- อัยยาเมิตไธสง.(2557). *การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Learning Together Technique) รหัสวิชา ส16101 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคมโรงเรียนวังยางวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง.(2546). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อารยา ปันจะมาวัด.(2556). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง ในรายวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.
- อำนาจ แสงสว่าง.(2540). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- อพนันตรี พูลพุทธา.(2558). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- อิสระพงศ์ โสภาน.(2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้การเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิชานุกูล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Al-Halal, A. J.(2001). The effect of individualistic learning and cooperative learning strategies on elementary students' mathematics achievement and use of social skills. *Dissertation Abstracts International*, 62(05), 1697.

- Graham, M., Milanowski, A., Miller, J. (2012). *Measuring and Promoting Inter-Rater Agreement of Teacher and Principal Performance Ratings*. Available from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED530268.pdf>.
- Gupta, M. (2004). *Enhancing Student Performance through Cooperative Learning in Physical Science, Assessment and Evaluation in Higher Education*. Dissertation Abstracts International.
- Johnson, D.W. Johnson, R.T. and Smith, K.A. (1991). *Co-operative Learning Increasing College Faculty Instructional Productivity*. Washington D.C: The George Washington University.
- Kagan, Spencer. (1994). *Cooperative Learning*. San Clemente, CA: Kagan.
- Morgan, A.B. (2008). *Nanocomposites I: Current development in nanocomposites as novel flame retardants*. In *advances in fire retardant materials* Cambridge, England : Woodhead Publishing ; [England] : Maney Publishing ; Boca Raton, FL : CRC Press.
- Slavin, Robert E. (1995). *Cooperative Learning*. Massachusetts: A Division of Simon and Schuster.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รหัสวิชา ส 22103
ชั้น มัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2/2562
หน่วยการเรียนรู้ที่12 ทวีปยุโรป	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่องลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป	เวลา 1 ชั่วโมง
โดยนางสาวสุภิญญา เขียววรรณ ใช้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 วันที่	

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.2/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

2. สาระสำคัญ

ทวีปยุโรปมีความเจริญก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม การเมืองและเศรษฐกิจ สังคมของทวีปยุโรปนั้น มีลักษณะเป็นสังคมเมืองมากกว่าชนบท มีเชื้อชาติ การใช้ภาษาและการนับถือศาสนาที่แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปได้

ความรู้ (K)

นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4. สารการเรียนรู้

4.1 สารการเรียนรู้แกนกลาง

- ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปยุโรป

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการสำรวจค้นหา
- 2) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 3) ทักษะการวิเคราะห์

6. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์ \ การวัดและประเมินผล	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปได้ (K)	ตรวจผลงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2
นักเรียนสามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปได้ (P)	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนและตรวจผลงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2
นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน	แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

7. กิจกรรมการเรียนรู้

รูปแบบการสอน : เทคนิค LT

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1. ครูทบทวนทักษะในการเรียน ระเบียบของกลุ่ม และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม
2. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มตามรายชื่อของสมาชิกกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนจำนวน 4 คน จำนวน 3 กลุ่ม และ 5 คน จำนวน 2 กลุ่ม คละตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน และให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับป้ายหมายเลขบอกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มของตนเอง

3. ให้นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม และให้แจกป้ายตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทหน้าที่จากครั้งก่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูนำภาพประชากรของทวีปต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันเลือกว่าภาพใดเป็นชาวยุโรป พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูอธิบายเชื่อมโยงจากภาพให้นักเรียนเข้าใจว่า ประชากร เชื้อชาติ และภาษา ถือเป็นส่วนหนึ่งของลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ของทวีปยุโรปเป็นชนผิวขาว จมูกโด่ง รูปร่างสูงใหญ่ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์คอเคซอยด์ และเป็นชนดั้งเดิมของทวีปนี้

3. ครูบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1. ครูแจกใบงานเรื่องลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุด

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยสมาชิกภายในกลุ่มแบ่งบทบาทหน้าที่ดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือคำชี้แจงขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 และ คนที่ 3 ศึกษาเนื้อหาและหาคำตอบ

คนที่ 4 และ คนที่ 5 (ถ้ามี) เขียนคำตอบและตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ

3. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มครูคอยให้ความช่วยเหลือแต่ละกลุ่มและให้คำแนะนำเมื่อพบเจอปัญหา

4. เมื่อกลุ่มทำใบงานเสร็จเรียบร้อยแล้วให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบและสรุปคำตอบร่วมกันเพื่อเป็นผลงานของกลุ่ม และจึงส่งครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล

1. ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มจากใบงานเรื่องลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปและให้คะแนนแต่ละกลุ่ม

2. ครูประกาศผลของกลุ่มที่ได้คะแนนในการทำใบงานมากที่สุด พร้อมกล่าวคำชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป และครูทำหน้าที่เป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

8. การวัดผลประเมินผล

- ตรวจสอบงานเรื่องลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม. 2
- 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - 2.1) กระทบ ท่องธรรมชาติ และคณะ. 2545. **โลกของเรา**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
 - 2.2) William, Roger. 2540. **ทวีปยุโรป**. แปลโดย พวงนิล คำปึงสู. กรุงเทพฯ: หน้าต่าง

สู่โลกกว้าง.

- 3) ใบงานเรื่องลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
- 4) รูปภาพประชากรชนชาติต่าง ๆ

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <https://www.bbc.com/news/world/europe>
 - https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_en
 - <https://www.nationsonline.org/oneworld/europe.htm>

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาว สุภิญญา เขียววรรณ)

นักศึกษาฝึกประสบการณ์

...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพชิ้นงาน

ใบงานเรื่อง.....วันที่ทำการสังเกต.....

กลุ่มที่	รายการประเมิน															
	ความถูกต้อง ของใบงาน			เนื้อหา			การใช้ภาษา			ความเป็น ระเบียบ			ความ เหมาะสม ของเวลา			รวม
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม)
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เกณฑ์การประเมินมีดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11-15	ดี
6-10	พอใช้
1-5	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
ความถูกต้อง ของใบงาน	ทำใบงานได้ครบถ้วนทุกข้อตามที่กำหนดให้ และสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องทุกข้อ	ทำใบงานได้ครบถ้วนทุกข้อที่กำหนดให้ และสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเพียงบางข้อเท่านั้น	ทำใบงานไม่ครบตามที่กำหนดให้
เนื้อหา	สามารถสรุปเนื้อหาได้ถูกต้อง สมบูรณ์สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดได้ครบถ้วนทุกประเด็น	สามารถสรุปเนื้อหาได้ถูกต้อง สมบูรณ์ สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดเพียงบางส่วน	การสรุปเนื้อหายังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร มีความบกพร่องเป็นส่วนใหญ่
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย มีการเรียบเรียงเนื้อหาได้ดี	ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม เข้าใจง่ายเพียงบางส่วน	มีความบกพร่องในการใช้ภาษา และการเลือกใช้คำในการสื่อสาร
ความเป็นระเบียบ	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดูสะอาดตา	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพียงบางส่วน	ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเท่าที่ควร
ความเหมาะสม ของเวลา	ทำงานเสร็จเรียบร้อยและส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จเรียบร้อยและส่งงานช้ากว่าที่กำหนดเพียงเล็กน้อย	ทำงานไม่เสร็จตรงตามเวลาที่ได้กำหนดไว้

ใบงานที่ 6

เรื่องลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อชาติของประชากรในทวีปยุโรปและนำมาตอบคำถามที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เชื้อชาติ	ลักษณะเด่น	บริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน
กลุ่มนอร์ดิก		
กลุ่มแอลไพน์		
กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน		

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงกลุ่มภาษาที่ใช้ในทวีปยุโรปในหนังสือเรียนภูมิศาสตร์
หน้า 231 และศึกษาข้อมูลเรื่องลักษณะสังคมและวัฒนธรรมแล้วตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. กลุ่มภาษาเยอรมันแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม
ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ภาษาโรมานซ์เป็นภาษาที่ใช้ในภูมิภาคใด
ของทวีปยุโรป

.....

.....

.....

.....

.....

3. ประชากรในยุโรปนับถือศาสนาใด
เป็นส่วนใหญ่

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รหัสวิชา ส 22103
ชั้น มัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2/2562
หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 ทวีปยุโรป	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรป	เวลา 1 ชั่วโมง
โดยนางสาวสุภิญญา เขียววรรณ ใช้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 วันที่	

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.2/3 วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

มาตรฐาน ส5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม.2/3 สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

2. สาระสำคัญ

ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมากแต่ยังคงประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติหลากหลายรูปแบบที่สร้างความอันตรายและความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สิน โดยภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปมีหลายประเภทและเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรปได้

ความรู้ (K)

- 1) นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติได้
- 2) นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรปได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติของทวีปยุโรปได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4. สารการเรียนรู้

4.1 สารการเรียนรู้แกนกลาง

- สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป
- ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้น

ในทวีปยุโรป

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการสำรวจค้นหา
- 2) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 3) ทักษะการวิเคราะห์

6. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์	การวัดและประเมินผล	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
	นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรปได้(K)	ตรวจผลงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2
	นักเรียนสามารถค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภัยพิบัติของทวีปยุโรปได้(P)	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนและตรวจผลงาน	ใบงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2
	นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน	แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

7. กิจกรรมการเรียนรู้

รูปแบบการสอน : เทคนิค LT

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

1. ครูชี้แจงทักษะในการเรียน ระเบียบของกลุ่ม และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มโดยวาดภาพแผนผังบทบาทหน้าที่ให้นักเรียนดู เพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น
2. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มตามรายชื่อของสมาชิกกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนจำนวน 4 คน จำนวน 3 กลุ่ม และ 5 คน จำนวน 2 กลุ่ม คละตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน และให้ตัวแทนกลุ่มออกมารับป้ายหมายเลขบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มของตนเอง
3. ให้นักเรียนแบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม และให้แจกป้ายตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทหน้าที่จากครั้งก่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพหรือคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรป จากนั้นครูนำเสนอเกี่ยวกับสาเหตุ และผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว
2. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนเกี่ยวกับภัยพิบัติของทวีปยุโรปว่า
 - 2.1 สถานการณ์ภัยพิบัติก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทวีปยุโรปอย่างไร
 - 2.2 เราจะสามารถทราบการเกิดภัยพิบัติได้ล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร
3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปนั้นเกิดจากหลายสาเหตุและนำไปสู่ความเสียหายทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาการเรียนเรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรปโดยใช้ Power Point เรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรปประกอบการจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม

1. ครูแจกใบงานเรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรปให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุด
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยสมาชิกภายในกลุ่มแบ่งบทบาทหน้าที่ดังนี้
 - คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือคำชี้แจงขั้นตอนในการดำเนินงาน
 - คนที่ 2 และ คนที่ 3 ศึกษาเนื้อหาและหาคำตอบ
 - คนที่ 4 และ คนที่ 5 (ถ้ามี) เขียนคำตอบและตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ
3. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มครูคอยให้ความช่วยเหลือแต่ละกลุ่มและคอยกำกับติดตามโดยสุ่มให้สมาชิกภายในกลุ่มรายงานความคืบหน้าของผลงานกลุ่ม
4. เมื่อกลุ่มทำใบงานเสร็จเรียบร้อยแล้วให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบและสรุปคำตอบร่วมกันเพื่อเป็นผลงานของกลุ่ม และจึงส่งครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล

1. ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มจากใบงานเรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรปและให้คะแนนแต่ละกลุ่ม
2. ครูสุ่มตัวแทนในแต่ละกลุ่มเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับภัยพิบัติในทวีปยุโรป
3. ครูประกาศผลของกลุ่มที่ได้คะแนนในการทำใบงานมากที่สุด พร้อมกล่าวคำชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรปและครูทำหน้าที่เป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

8. การวัดผลประเมินผล

- ตรวจใบงาน
- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม. 2
- 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน).2552.

ตำราเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- 3) ใบงานเรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรป
- 4) Power Point เรื่องภัยพิบัติในทวีปยุโรป

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <https://www.bbc.com>
 - <https://www.thairath.co.th>
 - <https://www.nationsonline.org/oneworld/europe.htm>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=yHGy3wp61YY&t=17s>

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาว สุภิญญา เขียววรรณ)

นักศึกษาฝึกประสบการณ์

...../...../.....

แบบสัมภาษณ์ครูประจำวิชา

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นประกอบการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้รับสัมภาษณ์

ชื่อ -สกุล.....

เพศ ชาย หญิง อายุ.....ปี

วิชาที่สอน..... ประสพการณ์การสอนในโรงเรียน.....ปี

สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

1. ในรายวิชาของท่านมีการจัดการเรียนการสอนแบบใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่ม พฤติกรรมในการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่ม พบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. การจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่ม ท่านพบว่ามึนักเรียนคนใดบ้างที่มีปัญหาด้านการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และมีปัญหาอย่างไร ควรแก้ปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

5. ในการจัดการเรียนการสอนควรมีแนวทางอย่างไรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....กลุ่มที่.....วันที่ทำการสังเกต.....

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนน		
		3	2	1
บทบาทหน้าที่				
1	มีบทบาทหน้าที่ตามเทคนิค LT และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
2	ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างครบถ้วน			
ความรับผิดชอบ				
3	มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองจนงานสำเร็จสมบูรณ์			
4	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ			
ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน				
5	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน			
6	ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มอย่างเต็มที่			
ร่วมมือในการทำงาน				
7	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี			
8	ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม			
การแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม				
9	มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม			
10	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและปฏิบัติตามเสียงส่วนมากของสมาชิกภายในกลุ่ม			
รวม				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินมีดังนี้

ร้อยละ 81 – 100	หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก
ร้อยละ 61 – 80	หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี
ร้อยละ 41 – 60	หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง
ร้อยละ 21 – 40	หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้
ร้อยละ 1 – 20	หมายถึง	พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
บทบาทหน้าที่	มีบทบาทหน้าที่ตามเทคนิค LT และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	มีบทบาทหน้าที่ตามเทคนิค LT แต่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพียงเล็กน้อย	มีบทบาทหน้าที่ตามเทคนิค LT แต่ไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
	ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างครบถ้วน	ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองเพียงเล็กน้อย	ไม่ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง
ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองจนงานสำเร็จสมบูรณ์	มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองเพียงเล็กน้อย	ไม่มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง
	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายเพียงเล็กน้อย	ไม่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย
ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกภายในกลุ่มเพียงบางคน	ไม่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกภายในกลุ่ม
	ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มอย่างเต็มที่	ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเพียงเล็กน้อย	ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มเมื่อมีคนคอยกำกับติดตาม

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
ร่วมมือในการทำงาน	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเพียงบางครั้ง	ให้ความร่วมมือในการทำงานเมื่อมีคนคอยกำกับติดตาม
	ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่มเป็นอย่างดี	ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่มเพียงเล็กน้อย	ไม่ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม
การแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม	มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม	มีการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มเพียงบางครั้ง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม
	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและปฏิบัติตามเสียงส่วนมากของสมาชิกภายในกลุ่ม	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเพียงเล็กน้อย และปฏิบัติตามเสียงส่วนมากของสมาชิกภายในกลุ่มเพียงเล็กน้อย	ไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและไม่ปฏิบัติตามเสียงส่วนมากของสมาชิกภายในกลุ่ม

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่องทวีปยุโรปชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1

คำชี้แจง ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก มีทั้งหมด 20 ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ทิศเหนือของทวีปยุโรปติดกับมหาสมุทรใด
 - มหาสมุทรแอตแลนติก
 - มหาสมุทรอาร์กติก
 - มหาสมุทรแปซิฟิก
 - มหาสมุทรอินเดีย
- ทวีปยุโรปแบ่งออกเป็นกี่ภูมิภาค
 - 4 ภูมิภาค
 - 5 ภูมิภาค
 - 6 ภูมิภาค
 - 7 ภูมิภาค
- เหตุใดทวีปยุโรปจึงไม่มีภูมิอากาศร้อนชื้นเหมือนทวีปอื่น
 - มีทะเลล้อมรอบ
 - มีฝนตกตลอดปี
 - ทำเลที่ตั้งตามแนวละติจูด
 - อิทธิพลของลมประจำตะวันตก
- หากนักเรียนใช้ภาพจากดาวเทียมที่ไม่ได้แสดงเส้นอาณาเขตและตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของทวีปยุโรป นักเรียนจะต้องใช้เครื่องมือในข้อใดประกอบด้วย
 - หนังสือเรียนภูมิศาสตร์
 - สัญลักษณ์
 - เข็มทิศ
 - แผนที่
- ประเทศใดได้รับสมญานามว่า “ดินแดนหมื่นทะเลสาบ”
 - ประเทศฟินแลนด์
 - ประเทศไอซ์แลนด์
 - ประเทศเนเธอร์แลนด์
- ลักษณะภูมิประเทศที่อยู่บริเวณสแกนดิเนเวียเกิดจากกระบวนการใด
 - การกักต้อนของน้ำแข็ง
 - กาพัดพาตะกอนไปทับถมพื้นที่
 - การเลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลก
 - การทับถมของตะกอนกรวดและทราย
- ข้อใดคือลักษณะภูมิประเทศของยุโรปตอนเหนือที่เกิดจากการกระทำของธารน้ำแข็ง
 - อ่าวบอห์เนีย
 - เทือกเขาคอเคซัส
 - ชายฝั่งแบบฟยอร์ด
 - ที่ราบสูงมาซิฟของดราล
- เพราะเหตุใดประเทศเนเธอร์แลนด์จึงมีการสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและมีระบบบริหารจัดการน้ำที่ดี
 - เป็นประเทศที่มีการพัฒนาสูง
 - เพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้ง
 - เพื่อรักษาหน้าดินและแก้ปัญหาดินเค็ม
 - มีบริเวณพื้นดินอยู่ต่ำกว่าระดับทะเลปานกลาง
- บริเวณประเทศใดมีภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก
 - ประเทศออสเตรเลีย
 - ประเทศนอร์เวย์
 - ประเทศอิตาลี
 - ประเทศกรีซ
- บริเวณที่มีอากาศหนาวจัดตลอดทั้งปีส่งผลต่อพืชพรรณธรรมชาติอย่างไร
 - มีต้นไม้พันธุ์เตี้ยเกิดขึ้น
 - มีป่าไม้ผลัดใบผสมกับป่าสน
 - ไม่มีไม้ยืนต้นเนื่องจากอากาศหนาวจัด
 - พืชพรรณเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพอากาศ

11. กิจกรรมด้านเกษตรกรรมในข้อใดมีความสัมพันธ์กับภูมิอากาศ
- ก. ปลุกมะกอก ส้ม- ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน
ข. ปลุกเมเปิล- ภูมิอากาศแบบทุนดรา
ค. ป่าสน - ภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก
ง. ปลุกองุ่น- ภูมิอากาศแบบที่สูง
12. ท้องแดงพบมากในประเทศใดของทวีปยุโรป
- ก. บัลแกเรีย ข. เดนมาร์ก
ค. เยอรมนี ง. สวีเดน
13. ข้อใดคือแหล่งน้ำสำคัญของทวีปยุโรป
- ก. แม่น้ำไรน์ ค. แม่น้ำวอลตา
ข. แม่น้ำไนเจอร์ ง. แม่น้ำแซมเบซี
14. ทวีปยุโรปมีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงเพราะเหตุใด
- ก. มีการใช้สารเคมีเข้ามาช่วย
ข. อยู่ติดกับแม่น้ำสายหลักที่สำคัญ
ค. เกษตรกรหันมาทำการเกษตรมากขึ้น
ง. มีการจัดการดูแลสภาพดินที่ดีและสม่ำเสมอ
15. พื้นที่ใดของทวีปยุโรปมีประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง
- ก. ภาคเหนือของฝรั่งเศส
ข. ภาคกลางของเยอรมนี
ค. คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย
ง. ที่ราบชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
16. หากอัตราการเกิดและการตายของประชากรในทวีปยุโรปต่ำลง จะส่งผลอย่างไรต่อโครงสร้างประชากร
- ก. เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
ข. เข้าสู่สังคมชนบท
ค. มีแหล่งลงทุนทางการค้ามากขึ้น
ง. เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพมากขึ้น
17. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสาเหตุสำคัญของอัตราการเพิ่มของประชากรในทวีปยุโรปที่ต่ำลง
- ก. ปัญหาด้านการมีบุตรยาก
ข. มีพื้นที่ในการสร้างที่อยู่อาศัยจำกัด
ค. ทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
ง. นโยบายการวางแผนครอบครัว และประชากรไม่นิยมมีบุตรจำนวนมาก
18. ประชากรกลุ่มเมดิเตอร์เรเนียนมีลักษณะรูปร่างหน้าตาอย่างไร
- ก. ผิวขาว นัยน์ตาสีฟ้า รูปร่างสูงใหญ่ ผมสีดำ
ข. ผิวขาว นัยน์ตาสีฟ้า รูปร่างเตี้ย ผมสีน้ำตาล
ค. ผิวคล้ำ นัยน์ตาสีฟ้า,น้ำตาล รูปร่างสั้นท้วมผมสีน้ำตาล
ง. ผิวคล้ำ นัยน์ตาสีฟ้า,น้ำตาล รูปร่างสูงใหญ่ ผมสีทอง
19. ประชากรส่วนใหญ่ในทวีปยุโรปนับถือศาสนาใด
- ก. ศาสนาฮินดู ข. ศาสนาพุทธ
ค. ศาสนาคริสต์ ง. ศาสนาอิสลาม
20. ชาวยุโรปในภูมิภาคต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกันในด้านใดมากที่สุด
- ก. ด้านภาษา
ข. ด้านสังคม
ค. ด้านการนับถือศาสนา
ง. ด้านการทำเกษตรกรรม

เฉลยแบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ข	11	ก
2	ก	12	ง
3	ค	13	ก
4	ง	14	ง
5	ก	15	ค
6	ก	16	ก
7	ค	17	ง
8	ง	18	ค
9	ข	19	ค
10	ค	20	ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่องทวีปยุโรปชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2

คำชี้แจง ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก มีทั้งหมด 20 ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปยุโรปคือข้อใด
 - ข้าวสาลี
 - ข้าวโพด
 - มันฝรั่ง
 - ส้ม
- แร่ชนิดใดต่อไปนี้มีมีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของทวีปยุโรป
 - ตะกั่ว เหล็กข. เหล็ก ถ่านหิน
 - ตะกั่ว ยูเรเนียมง. สังกะสี อะลูมิเนียม
- บริเวณที่มีแหล่งปลาทูชุกชุมเอื้อต่อการทำประมงคือที่ใด
 - คูริลแบงส์
 - แกรนด์แบงส์
 - ดอกเกอร์แบงก์
 - มหาสมุทรอาร์กติก
- กิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ในข้อใดมีความสัมพันธ์กับภูมิอากาศ
 - เลี้ยงสุกร- เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน
 - เลี้ยงแกะ - เขตภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก
 - เลี้ยงกวางเรนเดียร์- เขตภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก
 - เลี้ยงโคเนื้อ - เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน
- ลักษณะทางกายภาพแบบใดที่เป็นสาเหตุของการเกิดภัยแล้งมากที่สุด
 - เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ
 - เขตที่ราบทะเลทราย
 - เขตที่ราบชายฝั่งทะเล
 - เขตที่ราบสูงและหุบเขา
- ศูนย์กลางของแหล่งอุตสาหกรรมการบินในทวีปยุโรปอยู่ที่ใด
 - เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี
 - มอสโก ประเทศรัสเซีย
 - ปราก สาธารณรัฐเช็ก
 - ตุลูล ประเทศฝรั่งเศส
- เพราะเหตุใดประเทศยูเครนจึงเป็นแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญของทวีปยุโรป
 - ประชากรส่วนมากทำอาชีพเกษตรกรรม
 - ค่าแรงในการจ้างงานมีราคาถูก
 - มีการคมนาคมสะดวก และรวดเร็ว
 - มีแหล่งน้ำ และพื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก
- ข้อใดเป็นอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศเยอรมนี
 - เครื่องใช้ไฟฟ้า การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
 - เครื่องจักร เคมีภัณฑ์
 - น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ
 - น้ำหอม เครื่องบิน
- ประเทศที่มีคลองมากที่สุดในทวีปยุโรปคือประเทศใด
 - ประเทศกรีซ
 - ประเทศสเปน
 - ประเทศฝรั่งเศส
 - ประเทศเบลเยียม
- หากที่ดินในการทำเกษตรกรรม และสินค้าต่างประเทศมีราคาถูกกว่า จะส่งผลอย่างไรต่อการทำเกษตรกรรมของทวีปยุโรป
 - ประชากรหันมาทำอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น
 - รายได้จากการทำเกษตรกรรมสูงขึ้น
 - มีการจ้างแรงงานในการผลิตด้านเกษตรกรรมมากขึ้น
 - แนวโน้มในการทำเกษตรกรรมลดลง ประชากรหันไปทำอาชีพอื่น
- สถานที่ต่อไปนี้เป็นเมืองสำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปยกเว้นข้อใด
 - เอเธนส์
 - เฮลซิงกิ
 - ซตุท์การ์ท
 - รอตเทอร์ดาม

12. เพราะเหตุใดนักท่องเที่ยวจากทวีปต่าง ๆ นิยมมาท่องเที่ยวในทวีปยุโรป
- ค่าเงินมีราคาถูกเหมาะสมแก่การท่องเที่ยว
 - สินค้ามีราคาถูก อาหารอร่อย ภูเขาสวยงาม
 - มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี มีโรงแรมเป็นจำนวนมาก
 - สภาพอากาศหนาวเย็น สภาพธรรมชาติสวยงาม ความปลอดภัยสูง
13. บริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยคือบริเวณใด
- บริเวณที่ราบตอนเหนือ
 - บริเวณภูเขา และที่ราบสูง
 - บริเวณหมู่เกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
 - บริเวณราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่และปากแม่น้ำ
14. คลื่นความร้อนเกิดจากสาเหตุในข้อใด
- การเกิดฟ้าผ่าลงมาเป็นเชื้อเพลิง
 - การจุดไฟเผาถ่านของประชากร
 - การเสียดสีของกิ่งไม้ทำให้เกิดประกายไฟ
 - การพัดพาความร้อนจากที่มีอากาศร้อนจัดไปยังที่มีอากาศหนาวเย็น
15. ประเทศในทวีปยุโรปได้ทำการส่งเสริมการลงทุนสีเขียว ซึ่งมีความสอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างไร
- การผลิตเพื่อผู้ยากไร้
 - การผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีสีเขียว
 - การผลิตสินค้าเพื่อให้ได้กำไรมากที่สุด
 - ความร่วมมือในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ
16. ปัญหาไฟป่าส่งผลอย่างไรต่อทวีปยุโรป
- ส่งผลกระทบต่อการบินขนส่งสินค้า
 - เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ
 - สิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้า
 - ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ เกิดควันไฟปกคลุมพื้นที่
17. ข้อใดต่อไปนี้เป็นแนวทางการจัดการอุทกภัยในช่วงเวลาที่แตกต่างจากข้ออื่น
- ติดตามสถานการณ์น้ำท่วมอย่างต่อเนื่อง
 - ไม่เล่นน้ำบริเวณที่น้ำท่วม
 - สร้างเขื่อนและพังกั้นน้ำ
 - ตัดกระแสไฟฟ้า
18. ฝนกรดที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปเกิดจากสิ่งใด
- เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า
 - เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล
 - เกิดจากปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมามากเกินกว่าปกติ
 - เกิดจากปริมาณน้ำในแม่น้ำหรือทะเลสาบลดลง
19. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป
- การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อนำไปทำเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน
 - การออกกฎหมายและระเบียบเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - มีนโยบายให้คุมกำเนิดเพื่อลดจำนวนประชากรเพื่อปรับสมดุลของระบบนิเวศ
 - มีมาตรการเรียกเก็บค่าปรับสินค้าที่สร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม
20. ข้อใดต่อไปนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้สภาพแวดล้อมของทวีปยุโรปมีการเปลี่ยนแปลง
- การบุกรุกพื้นที่ป่า
 - จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในทวีปยุโรปมากขึ้น
 - จำนวนประชากรที่อพยพออกจากที่อยู่อาศัยเดิมเพิ่มมากขึ้น
 - การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน

เฉลยแบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ก	11	ก
2	ข	12	ง
3	ค	13	ง
4	ง	14	ง
5	ข	15	ง
6	ง	16	ง
7	ง	17	ค
8	ก	18	ข
9	ค	19	ค
10	ง	20	ง

แบบบันทึกอนุทินของนักเรียน

กลุ่มที่..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกเหตุการณ์ ความรู้สึก ปัญหา หรือข้อเสนอแนะต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริง

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักเรียนประทับใจในการทำกิจกรรม หรือการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่อยากเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT

เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีระดับความเหมาะสม 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความ เหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
ด้านสาระสำคัญ							
1	การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ มีความถูกต้อง เหมาะสม						
2	สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด						
3	สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้							
4	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ						
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้							
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ						
6	ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดไว้อย่างชัดเจน						
ด้านสาระการเรียนรู้							
7	สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
8	สาระการเรียนรู้มีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน						
9	กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา						
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้							
10	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
11	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา						

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความ เหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
12	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
13	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของนักเรียน						
14	กิจกรรมการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นความ แตกต่างระหว่างบุคคล						
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้							
15	สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ						
16	สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
17	สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ						
ด้านการวัดและการประเมินผล							
18	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ครอบคลุมพฤติกรรม การเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ						
19	การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้						
20	เครื่องมือที่ใช้มีความสอดคล้องกับวิธีการวัดผลและประเมินผล						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 ()
 วัน/เดือน/ปีที่ประเมิน...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องทวีปยุโรปรายวิชาภูมิศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ เมื่อท่านได้พิจารณาแล้วขอความอนุเคราะห์ท่านในการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ให้ + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้ - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

นิยามศัพท์	ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมของนักเรียนในขณะปฏิบัติงานกิจกรรมกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความร่วมมือกันในการทำงานและช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน	1	มีบทบาทหน้าที่ตามเทคนิค LT และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
	2	ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างครบถ้วน				
	3	มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองจนงานสำเร็จสมบูรณ์				
	4	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ				
	5	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน				
	6	ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มอย่างเต็มที่				
	7	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี				
	8	ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม				
	9	มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม				
	10	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและปฏิบัติตามเสียงส่วนมากของสมาชิกภายในกลุ่ม				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน/...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทวีปยุโรป
รายวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วงจรปฏิบัติการที่ 1
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบ ขอความอนุเคราะห์ท่านในการแสดงความคิดเห็นโดยทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ให้ + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้ - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส 5.1 ม. 2/1วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล	บอกลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรปได้	ความรู้,ความจำ	1. ทิศเหนือของทวีปยุโรปติดกับมหาสมุทรใด ก. มหาสมุทรแอตแลนติก ข. มหาสมุทรอาร์กติก ค. มหาสมุทรแปซิฟิก ง. มหาสมุทรอินเดีย			
		ความรู้,ความจำ	2. ทวีปยุโรปแบ่งออกเป็นกี่ภูมิภาค ก. 4 ภูมิภาค ข. 5 ภูมิภาค ค. 6 ภูมิภาค ง. 7 ภูมิภาค			
		ความรู้,ความจำ	3. เทือกเขาใดต่อไปนี้ เป็นพรมแดนกั้นอาณาเขตระหว่างทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย ก. เทือกเขาหิมาลัย ข. เทือกเขาแอลป์ ค. เทือกเขาแอนดิส ง. เทือกเขาคอเคซัส			
		ความเข้าใจ	4. เหตุใดทวีปยุโรปจึงไม่มีภูมิอากาศร้อนชื้นเหมือนทวีปอื่น ก. มีทะเลล้อมรอบ ข. มีฝนตกตลอดปี ค. ท่าเลที่ตั้งตามแนวละติจูด ง. อิทธิพลของลมประจำวันตก			
		การนำไปใช้	5. หากนักเรียนใช้ภาพจากดาวเทียมที่ไม่ได้แสดงเส้นอาณาเขตและตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของทวีปยุโรป นักเรียนจะต้องใช้เครื่องมือในข้อใดประกอบด้วย ก. หนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ข. สัญลักษณ์ ค. เข็มทิศ ง. แผนที่			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส 5.1 ม. 2/1วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล	วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะภูมิประเทศในทวีปยุโรปได้	ความรู้,ความจำ	6. ที่ราบตะกอนน้ำพาในทวีปยุโรปเกิดจากการทับถมของแม่น้ำ ในข้อใด ก. แม่น้ำอูรัล แม่น้ำเตเรก ข. แม่น้ำคูรา แม่น้ำวอลกา ค. แม่น้ำโป แม่น้ำดานูบ ง. แม่น้ำไนล์แม่น้ำคองโก			
		ความรู้,ความจำ	7. ประเทศใดได้รับสมญานามว่า “ดินแดนหมื่นทะเลสาบ” ก. ประเทศฟินแลนด์ ข. ประเทศไอซ์แลนด์ ค. ประเทศเนเธอร์แลนด์ ง. ประเทศสวีเดน			
		ความเข้าใจ	8. ลักษณะภูมิประเทศที่อยู่บริเวณสแกนดิเนเวียเกิดจากกระบวนการใด ก. การกัดกร่อนของน้ำแข็ง ข. กาพัดพาตะกอนไปทับถมพื้นที่ ค. การเลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลก ง. การทับถมของตะกอนกรวดและทราย			
		การวิเคราะห์	9. ข้อใดคือลักษณะภูมิประเทศของยุโรปตอนเหนือที่เกิดจากการกระทำของธารน้ำแข็ง ก. อ่าวบอเนีย ก. เทือกเขาคอเคซัส ค. ชายฝั่งแบบฟยอร์ด ง. ที่ราบสูงมาซิฟองต랄			
		การวิเคราะห์	10. เพราะเหตุใดประเทศเนเธอร์แลนด์จึงมีการสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมและมีระบบบริหารจัดการน้ำที่ดี ก. เป็นประเทศที่มีการพัฒนาสูง ข. เพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้ง ค. เพื่อรักษาหน้าดินและแก้ปัญหาดินเค็ม ง. มีบริเวณพื้นดินอยู่ต่ำกว่าระดับทะเลปานกลาง			
		ความรู้,ความจำ	11. บริเวณประเทศใดมีภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก ก. ประเทศออสเตรเลีย ข. ประเทศนอร์เวย์ ค. ประเทศอิตาลี ง. ประเทศกรีซ			
		ความรู้,ความจำ	12. ป่าไม้ผลัดใบและป่าสน พบในภูมิอากาศแบบใด ก. ภูมิอากาศแบบทุนดรา ข. ภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก ค. ภูมิอากาศแบบกึ่งทะเลทรายเขตอบอุ่น ง. ภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก			
	วิเคราะห์และจำแนกลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปยุโรปได้	การวิเคราะห์	13. บริเวณที่มีอากาศหนาวจัดตลอดทั้งปีส่งผลต่อพืชพรรณธรรมชาติอย่างไร ก. มีต้นไม้พันธุ์เตี้ยเกิดขึ้น ข. มีป่าไม้ผลัดใบผสมกับป่าสน ค. ไม่มีไม้ยืนต้นเนื่องจากอากาศหนาวจัด ง. พืชพรรณเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพอากาศ			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส 5.1 ม. 2/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล	วิเคราะห์และจำแนกลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปยุโรปได้	การวิเคราะห์	14. กิจกรรมด้านเกษตรกรรมในข้อใดมีความสัมพันธ์กับภูมิอากาศ ก. ปลูกมะกอก ส้ม- ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ข. ปลูกแมเปิล- ภูมิอากาศแบบทุนดรา ค. ป่าสน - ภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก ง. ปลูกองุ่น- ภูมิอากาศแบบกึ่งที่สูง			
		ความรู้,ความจำ	15. ท้องแดงพบมากในประเทศใดของทวีปยุโรป ก. บัลแกเรีย ข. เดนมาร์ก ค. เยอรมนี ง. สวีเดน			
		ความรู้,ความจำ	16. ข้อใดคือแหล่งน้ำสำคัญของทวีปยุโรป ก. แม่น้ำไรน์ ข. แม่น้ำไนเจอร์ ค. แม่น้ำวอลดา ง. แม่น้ำแซมเบซี			
		การวิเคราะห์	17. ทวีปยุโรปมีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงเพราะเหตุใด ก. มีการใช้สารเคมีเข้ามาช่วย ข. อยู่ติดกับแม่น้ำสายหลักที่สำคัญ ค. เกษตรกรหันมาทำการเกษตรมากขึ้น ง. มีการจัดการดูแลสภาพดินที่ดีและสม่ำเสมอ			
		การวิเคราะห์	18. ทะเลเหนือมีความสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติในข้อใด ก. เหล็ก ปรอท ข บ็อกไซต์ ถ่านหิน ค. ตะกั่ว อะลิเนียม ง. น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ			
ส 5.2 ม. 2/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	อธิบายลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากรในทวีปยุโรปได้	ความรู้, ความจำ	19. ประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในทวีปยุโรปคือประเทศใด ก. รัสเซีย ข. ฝรั่งเศส ค. ฟินแลนด์ ง. โปรตุเกส			
		ความรู้, ความจำ	20. พื้นที่ใดของทวีปยุโรปมีประชากรอาศัยอยู่อย่างเบาบาง ก. ภาคเหนือของฝรั่งเศส ข. ภาคกลางของเยอรมนี ค. คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ง. ที่ราบชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน			
		ความรู้, ความจำ	21. ทวีปยุโรปมีจำนวนประชากรเป็นอันดับที่เท่าไรของโลก ก. อันดับที่ 1 ข. อันดับที่ 2 ค. อันดับที่ 3 ง. อันดับที่ 4			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส 5.2 ม. 2/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	อธิบายลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากรในทวีปยุโรปได้	ความเข้าใจ	22. หากอัตราการเกิดและการตายของประชากรในทวีปยุโรปต่ำลง จะส่งผลอย่างไรต่อโครงสร้างประชากร ก. เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ข. เข้าสู่สังคมชนบท ค. มีแหล่งลงทุนทางการค้ามากขึ้น ง. เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพมากขึ้น			
		การวิเคราะห์	23. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสาเหตุสำคัญของอัตราการเพิ่มของประชากรในทวีปยุโรปที่ต่ำลง ก. ปัญหาด้านการมีบุตรยาก ข. มีพื้นที่ในการสร้างที่อยู่อาศัยจำกัด ค. ทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ง. นโยบายการวางแผนครอบครัว และประชากรไม่นิยมมีบุตรจำนวนมาก			
		การวิเคราะห์	24. การเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของประชากรในทวีปยุโรปเกิดจากสาเหตุในข้อใดมากที่สุด ก. มีอากาศที่หนาวจัด ข. พื้นที่ทุรกันดาร มีความแห้งแล้ง ค. การคมนาคมไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร ง. สภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ความไม่สงบของบางประเทศ			
ส 5.2 ม. 2/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	บอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปได้	ความรู้, ความจำ	25. ประชากรกลุ่มเมดิเตอร์เรเนียนมีลักษณะรูปร่างหน้าตาอย่างไร ก. ผิวขาว นัยน์ตาสีฟ้า รูปร่างสูงใหญ่ ผมสีด้า ข. ผิวขาว นัยน์ตาสีฟ้า รูปร่างเตี้ย ผมสีน้ำตาล ค. ผิวคล้ำ นัยน์ตาสีฟ้า, น้ำตาล รูปร่างสั้นท้วม ผมสีน้ำตาล ง. ผิวคล้ำ นัยน์ตาสีฟ้า, น้ำตาล รูปร่างสูงใหญ่ ผมสีทอง			
		ความรู้, ความจำ	26. ประชากรส่วนใหญ่ในทวีปยุโรปนับถือศาสนาใด ก. ศาสนาฮินดู ข. ศาสนาพุทธ ค. ศาสนาคริสต์ ง. ศาสนาอิสลาม			
		ความรู้, ความจำ	27. ภูมิภาคใดในทวีปยุโรปที่เป็นกลุ่มที่ใช้ภาษาสลาฟ ก. ยุโรปใต้ ยุโรปตะวันตก ข. ยุโรปเหนือ ยุโรปใต้ ค. ยุโรปกลาง ยุโรปตะวันตก ง. ยุโรปกลาง ยุโรปตะวันออก			
		ความเข้าใจ	28. เหตุใดทวีปยุโรปจึงเป็นทวีปที่เป็นสังคมเมืองมากกว่าชนบท ก. พื้นที่อุดมสมบูรณ์ เอื้ออำนวยในการตั้งถิ่นฐาน ข. ประชากรมีฐานะดี มีการศึกษาสูง มีความเจริญก้าวหน้า ค. ประชากรมีจำนวนมาก เศรษฐกิจคั่งตัว ง. ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใจกลางเมืองหลวงของประเทศ			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส 5.2 ม. 2/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	บอกลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรในทวีปยุโรปได้	การวิเคราะห์	29. ชาวยุโรปในภูมิภาคต่างๆมีความคล้ายคลึงกันในด้านใดมากที่สุด ก. ด้านภาษา ข. ด้านสังคม ค. ด้านการนับถือศาสนา ง. ด้านการทำเกษตรกรรม			
		การวิเคราะห์	30. สภาพสังคมของยุโรป มีลักษณะสำคัญหลายประการ ยกเว้นข้อใดต่อไปนี้ ก. มีความเป็นประชาธิปไตยสูง ข. มีระเบียบวินัย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ค. มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจต่อเนื่อง มีวิทยาการที่ทันสมัย ง. ประชากรมีฐานะยากจน และมีคุณภาพทางการศึกษาต่ำ			

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทวีปยุโรป
รายวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วงจรปฏิบัติการที่ 2
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบ ขอความอนุเคราะห์ท่านในการแสดงความคิดเห็นโดยทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

ให้ + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้ - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส5.2 ม.2/1 สํารวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	บอกลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้	ความรู้,ความจำ	1. พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปยุโรปคือข้อใด ก. ข้าวสาลี ข. ข้าวโพด ค. มันฝรั่ง ง. ส้ม			
		ความรู้,ความจำ	2. แร่ชนิดใดต่อไปนี้มีมีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของทวีปยุโรป ก. ตะกั่ว เหล็ก ข. เหล็ก ถ่านหิน ค. ตะกั่ว ยูเรเนียม ง. สังกะสี อะลูมิเนียม			
		ความรู้,ความจำ	3. บริเวณที่มีแหล่งปลาทูน่าเพื่อการทำประมงคือที่ใด ก. คูริลแบงส์ ข. แกรนด์แบงส์ ค. ดอกเกอร์แบงส์ ง. มหาสมุทรอาร์กติก			
		การวิเคราะห์	4. กิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ในข้อใดมีความสัมพันธ์กับภูมิอากาศ ก. เลี้ยงสุกร- เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ข. เลี้ยงแกะ - เขตภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก ค. เลี้ยงกวางเรนเดียร์- เขตภูมิอากาศแบบกึ่งอาร์กติก ง. เลี้ยงโคเนื้อ - เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน			
		การวิเคราะห์	5. เพราะเหตุใดประเทศยูเครนจึงเป็นแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญของทวีปยุโรป ก. ประชากรส่วนมากทำอาชีพเกษตรกรรม ข. ค่าแรงในการจ้างงานมีราคาถูก ค. มีการคมนาคมสะดวก และรวดเร็ว ง. มีแหล่งน้ำ และพื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส5.2 ม.2/1 สํารวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	บอกลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้	ความรู้, ความจำ	6. ข้อใดเป็นอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศเยอรมนี ก. เครื่องใช้ไฟฟ้า การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ข. เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ ค. น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ง. น้ำหอม เครื่องบิน			
		ความรู้, ความจำ	7. ประเทศที่มีคลองมากที่สุดในทวีปยุโรปคือประเทศใด ก. ประเทศกรีซ ข. ประเทศสเปน ค. ประเทศฝรั่งเศส ง. ประเทศเบลเยียม			
		ความเข้าใจ	8. หากที่ดินในการทำเกษตรกรรม และสินค้าต่างประเทศมีราคาถูกกว่า จะส่งผลอย่างไรต่อการทำเกษตรกรรมของทวีปยุโรป ก. ประชากรหันมาทำอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น ข. รายได้จากการทำเกษตรกรรมสูงขึ้น ค. มีการจ้างแรงงานในการผลิตด้านเกษตรกรรมมากขึ้น ง. แนวโน้มในการทำเกษตรกรรมลดลง ประชากรหันไปทำอาชีพอื่น			
		การวิเคราะห์	9. เพราะเหตุใดนักท่องเที่ยวจากทวีปต่างๆนิยมมาท่องเที่ยวในทวีปยุโรป ก. ค่าเงินมีราคาถูกเหมาะแก่การท่องเที่ยว ข. สินค้ามีราคาถูก อาหารอร่อย ถูกสุขอนามัย ค. มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี มีโรงแรมเป็นจำนวนมาก ง. สภาพอากาศหนาวเย็น สภาพธรรมชาติสวยงาม ความปลอดภัยสูง			
ส5.2 ม.2/1 สํารวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรปได้	การวิเคราะห์	10. แม่น้ำวอลกามีความสำคัญทางเศรษฐกิจน้อยกว่าแม่น้ำสายอื่น ๆ ในทวีปยุโรปเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ก. มีอากาศหนาวเย็นจึงไม่เหมาะแก่การขนส่งสินค้า ข. น้ำในแม่น้ำเป็นน้ำแข็งตลอดทั้งปี ไม่เหมาะแก่การขนส่งสินค้า ค. ไหลลงทะเลแคสเปียนซึ่งเป็นทะเลปิด ง. อยู่ห่างจากเขตเศรษฐกิจของทวีปยุโรป			
		ความรู้, ความจำ	11. ศูนย์กลางของแหล่งอุตสาหกรรมการบินในทวีปยุโรปอยู่ที่ใด ก. เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ข. มอสโก ประเทศรัสเซีย ค. ปราก สาธารณรัฐเช็ก ง. ตูลุส ประเทศฝรั่งเศส			
		ความรู้, ความจำ	12. มิลาน ประเทศอิตาลี เป็นทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปที่สำคัญในข้อใด ก. ทำเรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ ข. อุตสาหกรรมการบินขนาดใหญ่ ค. อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ขนาดใหญ่ ง. ศูนย์กลางทางการค้าและการลงทุนของบริษัทในทวีปยุโรป			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส5.2 ม.2/1 สำรองและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปยุโรปได้	ความเข้าใจ	13. การรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป ส่งผลต่อเรื่องใดต่อไปนี้ ก. มีความรักและสามัคคีกันมากยิ่งขึ้น ข. ต้องการสร้างอำนาจทางการเมือง ค. เพื่อแก้ปัญหาทางการเงิน ง. มีอำนาจต่อรองทางการค้า			
		การวิเคราะห์	14. สถานที่ต่อไปนี้เป็นเมืองสำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ยกเว้นข้อใด ก. เอเธนส์ ข. เฮลซิงกิ ค. ซตุท์การ์ท ง. รอตเทอร์ดาม			
ส 5.1 ม.2/3 วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	บอกลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติและวิเคราะห์สาเหตุผลกระทบของการเกิดภัยพิบัติในทวีปยุโรปได้	ความรู้,ความจำ	15. บริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยคือบริเวณใด ก. บริเวณที่ราบตอนเหนือ ข. บริเวณภูเขา และที่ราบสูง ค. บริเวณหมู่เกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ง. บริเวณราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่และปากแม่น้ำ			
		ความรู้,ความจำ	16. คลื่นความร้อนเกิดจากสาเหตุใด ก. การเกิดฟ้าผ่าลงมาเป็นเชื้อเพลิง ข. การจุดไฟเผาถ่านของประชากร ค. การเสียดสีของกิ่งไม้ทำให้เกิดประกายไฟ ง. การพัดพาความร้อนจากที่มีอากาศร้อนจัดไปยังที่มีอากาศหนาวเย็น			
		การวิเคราะห์	17. ลักษณะทางกายภาพแบบใดที่เป็นสาเหตุของการเกิดภัยแล้งมากที่สุด ก. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ข. เขตที่ราบทะเลทราย ค. เขตที่ราบชายฝั่งทะเล ง. เขตที่ราบสูงและหุบเขา			
		ความเข้าใจ	18. ปัญหาไฟฟ้าส่งผลอย่างไรต่อทวีปยุโรป ก. ส่งผลกระทบต่อระบบขนส่งสินค้า ข. เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ ค. สิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้า ง. ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ เกิดควันไฟปกคลุมพื้นที่			
		ความเข้าใจ	19. สภาพอากาศที่แปรปรวนผิดปกติในทวีปยุโรปมีผลมาจากสิ่งใด ก. ภาวะโลกร้อน ข. การจุดไฟเผาป่า ค. การเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลก ง. ฝนตกในปริมาณที่มากกว่าปกติ			
		การวิเคราะห์	20. เพราะเหตุใดทวีปยุโรปจึงเกิดปัญหาทางภัยพิบัติน้อยเมื่อเทียบกับทวีปอื่น ก. มีดินแดนต่อเนื่องกับทวีปเอเชีย ข. มีพื้นที่ทั้งหมดอยู่ทางซีกโลกเหนือ ภูมิอากาศดี ค. ประชากรมีคุณภาพและพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ง. ลักษณะภูมิประเทศอยู่ในทำเลที่ดี			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส 5.2 ม.2/4 วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน	วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปได้	ความรู้,ความจำ	21. Delta Works เป็นโครงการป้องกันน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในประเทศของทวีปยุโรป ก. สวีเดน ข. อังการี ค. ลักเซมเบิร์ก ง. เนเธอร์แลนด์			
		การนำไปใช้	22. หากนักเรียนประสบปัญหาภัยหนาวในทวีปยุโรป นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อรับมือกับภัยหนาวได้อย่างเหมาะสม ก. เปิดหน้าต่างภายในบ้านเพียงเล็กน้อยเพื่อระบายอากาศ ข. จุดไฟไว้บริเวณหน้าบ้านเพื่อคลายความหนาว ค. ใส่เสื้อผ้าที่มีความหนาที่สุุดออกจากบ้าน ง. จุดเทียนไว้ภายในตัวบ้านเพิ่มความอบอุ่น			
		การนำไปใช้	23. บุคคลใดปฏิบัติตนตามแนวทางการระงับภัยแผ่นดินไหวได้อย่างถูกต้อง ก. สัมโหมกลบภัยได้ต้นไม้ ข. พริกไทยใช้ลิฟต์ในการลงจากที่สูง ค. น้อยหน้าพวงสิ่งของอุบิโคคบริโคคติดตัวตลอดเวลา ง. มนะนาวเข้าร่วมฝึกซ้อมการหลบภัยเมื่อเจอแผ่นดินไหว			
		การวิเคราะห์	24. เพราะเหตุใดทวีปยุโรปจึงไม่ประสบปัญหาภัยพิบัติจากสภาพภูมิอากาศแบบทะเลทราย ก. ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ ข. มีสภาพอากาศที่หนาวเย็นตลอดทั้งปี ค. อยู่ในเขตรอบีอกอฟแคนเซอร์ ง. ไม่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม			
		การวิเคราะห์	25. ข้อใดต่อไปนี้เป็นแนวทางการจัดการอุทกภัยในช่วงเวลาที่แตกต่างจากข้ออื่น ก. ติดตามสถานการณ์น้ำท่วมอย่างต่อเนื่อง ข. ไม่เล่นน้ำบริเวณที่น้ำท่วม ค. สร้างเขื่อนและพนังกั้นน้ำ ง. ตัดกระแสไฟฟ้า			
ส5.2 ม.2/3 สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ส 5.2 ม.2/4 วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน	วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและบอกแนวทางการแก้ไขปัญหาได้	ความรู้,ความจำ	26. ฝนกรดที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปเกิดจากสิ่งใด ก. เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ข. เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล ค. เกิดจากปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมามากเกินกว่าปกติ ง. เกิดจากปริมาณน้ำในแม่น้ำหรือทะเลสาบลดลง			
		ความเข้าใจ	27. การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ก. ต้นทุนการผลิตสินค้าที่ประเทศไทยสูงขึ้น ข. ต้นทุนการผลิตสินค้าที่ประเทศไทยต่ำลง ค. ประเทศไทยทำสัญญาการค้ากับทวีปยุโรปมากยิ่งขึ้น ง. การขนส่งสินค้ามีความสะดวกมากขึ้น			

ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
				+ 1	0	- 1
ส5.2 ม.2/3 สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหา จากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีป ยุโรป และทวีปแอฟริกา ส 5.2 ม.2/4 วิเคราะห์ แนวทางการจัดการภัย พิบัติและการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในทวีปยุโรป และทวีป แอฟริกาที่ยั่งยืน	วิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหาทรัพยากรทาง ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ในทวีปยุโรปและบอก แนวทางการแก้ไข ปัญหาได้	การวิเคราะห์ 28. ข้อใดต่อไปนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ สภาพแวดล้อมของทวีปยุโรปมีการเปลี่ยนแปลง ก. การบุกรุกพื้นที่ป่า ข. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในทวีปยุโรปมากขึ้น ค. จำนวนประชากรที่อพยพออกจากที่อยู่อาศัยเดิมเพิ่ม มากขึ้น ง. การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน				
		การวิเคราะห์ 29. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป ก. การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อนำไปทำเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน ข. การออกกฎหมายและระเบียบเพื่อรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค. มีนโยบายให้คุมกำเนิดเพื่อลดจำนวนประชากร เพื่อ ปรับสมดุลของระบบนิเวศ ง. มีมาตรการเรียกเก็บค่าปรับสินค้าที่สร้างความเสียหาย ต่อสิ่งแวดล้อม				
		การวิเคราะห์ 30. ประเทศในทวีปยุโรปได้ทำการส่งเสริมการลงทุน ผลิตสินค้าที่มีความสอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อมอย่างไร ก. การผลิตเพื่อผู้ยากไร้ ข. การผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีสีเขียว ค. การผลิตสินค้าเพื่อให้ได้กำไรมากที่สุด ง. ความร่วมมือในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ				

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1

ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT วงจรปฏิบัติการที่ 1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-6

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	แปลผล
	1	2	3		
ด้านสาระสำคัญ					
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้อง เหมาะสม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3. สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6. ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดไว้อย่างชัดเจน ด้านสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
8. สาระการเรียนรู้มีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
9. กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	5	5.00	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5.00	มากที่สุด
13. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรม ทำงานกลุ่มของนักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
14. กิจกรรมการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นความ แตกต่างระหว่างบุคคล	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้					
15. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ	4	5	5	4.67	มากที่สุด
16. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	4.67	มากที่สุด
17. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	แปลผล
	1	2	3		
ด้านการวัดและการประเมินผล					
18. มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ครอบคลุมพฤติกรรม การเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
19. การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
20. เครื่องมือที่ใช้มีความสอดคล้องกับวิธีการวัดผลและ ประเมินผล	5	5	5	5.00	มากที่สุด
รวม				4.97	มากที่สุด

ตารางที่ ค.2

ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิค LT วงจรปฏิบัติการที่ 2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-12

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	แปลผล
	1	2	3		
ด้านสาระสำคัญ					
1. การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้อง เหมาะสม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3. สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6. ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดไว้อย่างชัดเจน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ด้านสาระการเรียนรู้					
7. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
8. สาระการเรียนรู้มีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
9. กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	5	5	5	5.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			\bar{x}	แปลผล
	1	2	3		
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
10. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	5	5.00	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5.00	มากที่สุด
13. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของนักเรียน	4	5	5	4.67	มากที่สุด
14. กิจกรรมการเรียนรู้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นความ แตกต่างระหว่างบุคคล	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้					
15. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ	4	3	4	4.33	มาก
16. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
17. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ด้านการวัดและการประเมินผล					
18. มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ครอบคลุมพฤติกรรม การเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	4	5	5	4.67	มากที่สุด
19. การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
20. เครื่องมือที่ใช้มีความสอดคล้องกับวิธีการวัดผลและประเมินผล	4	5	5	4.67	มากที่สุด
รวม				4.92	มากที่สุด

ตารางที่ ค.3

ความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			
1	มีบทบาทหน้าที่ตามเทคนิค LT และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
2	ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างครบถ้วน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
3	มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองจนงานสำเร็จสมบูรณ์	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
4	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
5	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
6	ช่วยเหลือสมาชิกภายในกลุ่มอย่างเต็มที่	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
7	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของผลงานกลุ่ม	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
9	มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
10	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและปฏิบัติตามเสียงส่วนมากของสมาชิกภายในกลุ่ม	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.4

ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1

ข้อสอบข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
2	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
4	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3			
11	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
12	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
13	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
14	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
16	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
17	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
18	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
19	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
20	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
21	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
22	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
23	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
24	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
25	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
26	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
27	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
28	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
29	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
30	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.5

ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2

ข้อสอบข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
2	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
4	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
11	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
12	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
13	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
14	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
16	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
17	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
18	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
19	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
20	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
21	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
22	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
23	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
24	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
25	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
26	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
27	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
28	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
29	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
30	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.6

ผลการวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 1

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)
1	0.50	0.40	11	0.70	0.40
2	0.45	0.47	12	0.65	0.47
3	0.65	0.47	13	0.55	0.33
4	0.55	0.33	14	0.45	0.47
5	0.50	0.40	15	0.75	0.33
6	0.50	0.33	16	0.65	0.47
7	0.60	0.27	17	0.35	0.87
8	0.60	0.27	18	0.60	0.27
9	0.35	0.33	19	0.60	0.27
10	0.60	0.27	20	0.75	0.33

ค่าความยาก(p) มีค่าระหว่าง 0.35 – 0.75
 ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.27 – 0.87
 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

ตารางที่ ค.7

ผลการวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วงจรปฏิบัติการที่ 2

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	อำนาจจำแนก (B)
1	0.60	0.44	11	0.55	0.50
2	0.55	0.50	12	0.25	0.28
3	0.55	0.50	13	0.55	0.50
4	0.30	0.22	14	0.65	0.39
5	0.55	0.50	15	0.25	0.28
6	0.30	0.78	16	0.40	0.67
7	0.30	0.78	17	0.30	0.22
8	0.40	0.67	18	0.40	0.67
9	0.55	0.50	19	0.50	0.56
10	0.30	0.22	20	0.30	0.22

ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.25 – 0.65
 ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.22 – 0.78
 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ อว. ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๘๑ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์อัมพันธ์ พูลพุทธา

ด้วย นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเทคนิคLT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมรินทร์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ อว. ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๘๑ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นางเพ็ญศิริ วงศ์รัตน์

ด้วย นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเทคนิคLT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ อว. ๐๖๑๙.๐๒/ว.๔๖๘๑ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นางสาวภาพรรณ คามดิษฐ์

ด้วย นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๗๐๑๑๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเทคนิคLT เรื่องทวีปยุโรป รายวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวสุภิญญา เขียววรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	21 เมษายน 2538
ที่อยู่ปัจจุบัน	6/1 หมู่ 17 ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2560	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2563	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY